

Вяра

26.05 по еретическия, †13 май по църковния календар - Св. мъченици Гликерия и св. Лаодикий. Св. преподобни Павсикакий, епископ Синадски. Св. Александър Римски. Св. Георги Изповедник

Страдание на света мъченица Гликерия и на Лаодикий, тъмничния страж (ок. 177 г.)

Света мъченица
Гликерия.
Фрагмент от
стенопис в
църквата
"Благовещение",
манастир
Грачаница,
Косово, Сърбия.
Около 1318 г.

През първата година от царуването на нечестивия римски император Антонин, Гърция била управлявана от хегемона Савин. Християните от тракийския град Траянопол ежедневно

се събирали в своя храм. Те отправяли горещи молитви към Бога, искайки мир и увеличаване на броя на вярващите, понеже по това време боящите се от Бога християни били твърде малко, а и те търпели бедствия поради гоненията. Император Антонин, който бил езичник и принасял жертви на нечистите идоли, повдигнал гонения срещу християните. По всички предели на своята държава той изпратил заповед да бъде умъртвяван всеки, който не желае да принася жертви на езическите богове. Когато царската повеля пристигнала в Тракия, хегемонът Савин се отправил към град Траянопол и определил за жителите на града ден, през който трябвало да вземат участие в празненството в чест на техния бог Дий. Празненството се наричало “лампадофория”, тоест свещоносене и трябвало да започне три дни след пристигането на Савин в Траянопол.

В този град живеела една девойка християнка, на име Гликерия, дъщеря на Макарий, който преди бил римски антипат. Гликерия се преселила тук заедно с родителите си от Рим, а по-късно осиротяла

Тук тя повярвала в Христа и се присъединила към християните. Заедно с тях ежедневно посещавала Божия храм и се молела усърдно на Господ Иисус Христос и на неговата Пречиста Майка, към която хранила особено силна любов като към Майката на Сина Божий. Подражавайки на Нейното непорочно девство, Гликерия обрекла себе си за невеста на Господ Иисус Христос. Тя често поучавала християните, говорейки така:

- Братя, сестри и отци, всички вие, които заменят за мен моята земна майка! Чуйте ме: спомнете си на какъв Цар служим ние, Чий образ носим на себе си и с какво знамение се ограждаме. Нека се стараем всякак да изпълняваме и заповедите на нашия Цар, за да получим вечното спасение,

което ще бъде дадено само на онзи, който мъжествено и честно изпълни всички задължения на християнското звание.

Християните отговаряли:

- Ние всички сме готови дори в този час да дадем живота си заради нашия Господ.

А Гликерия им казвала:

- Моля ви, помолете се за мене на Господа, дано Той ме подкрепи за подвиг заедно с вас, дано Той сподоби и мен да пострадам заради Неговото име. Помолете се за мене на Господа, да ме причисли към лика на Своите нетленни невести, които пребъдват в Неговия небесен чертог.

И християните се молели за нея.

На третия ден след пристигането на Савин в Траянопол започнало нечестивото езическо празненство. Всички езичници, жители на тоя град, се събрали заедно и със запалени свещи се устремили към капището на Дий. Като видяла това, блажената девица Гликерия пламнала от ревност за Христа, своя Господ Бог. Тя сторила на себе си кръстно знамение и бързо се отправила към капището на Дий. Там застанала пред езическото сборище и високо казала на хегемона:

- Честни хегемоне! Аз желая да започна жертвоприношението на истинския Бог. По своя произход аз съм по-благородна от всички жители на този град, понеже моят баща заемаше почетната длъжност антипат на славния град Рим. Затова подобава аз първа да принеса жертва на истинския Бог.

Хегемонът отговорил:

- Но къде е твоята лампада, с която ще запалиш жертвата

си?

Света Гликерия отвърнала:

- Моята лампада е начертана на челото ми, тя е неугасима и просвещава всяка жертва, принасяна на истинския Бог.

Хегемонът обаче не разбрал казаното от Гликерия. Той се обърнал към нея и предложил:

- Добре. Приближи се и принеси жертва първа от всички.

Но светата рекла:

- Вечният Бог не иска да Му се палят лампади, разносящи дим.

Затова заповядай на всички да загасят лампадите си, за да не се вижда този противен дим. Тогава ще видите моята непорочна жертва, която желая да принеса на своя Бог.

Хегемонът заповядал да угасят всички лампади.

Тогава Гликерия застанала на високо място така, че да я вижда целият народ, открила лицето си и показала на всички знамението на Христовия кръст, начертано на челото; после се обърнала към народа:

- Виждате ли сега пресветлата лампада, сияеща на моето чело?

После вдигнала очи към небето, издигнала ръцете си и казала:

- Боже всемогъщи, прославян от Своите раби, Който си се явил в пещта вавилонска на тримата отроци и си ги избавил от огъня, заградил си устата на лъвовете и си направил Твоя раб Даниил победител, разрушавайки идола на Вил, умъртвявайки змея и съкрушавайки бесовския образ на поле Деир! Ти,

Иисусе Христе, Пречисти и Свети Агънче Божий! Моля Те, дойди и помогни на мен, смирената Твоя рабиня, съкруши тоя идол, направен от човешки ръце, и унищожи тези мерзки и суетни бесовски жертви.

Докато светата се молела на Бога, внезапно ударил гръм, идолът на Дий паднал на земята и се разбил на дребни късове (той бил направен от камък).

Виждайки това, хегемонът и жреците изпаднали в ярост и заповядали на народа да я убият с камъни. Но камъните, хвърляни върху нея не я достигали, а падали около нея, като издигнали стена около светицата, я защитавали от езичниците. Нечестивите елини не познали Божията сила, а нарекли Гликерия вълшебница. Но тя им казала:

- Силата Христова, действаща чрез мене, изобличава вашето заблуждение, помощта на моя Бог ще обърне в нищо всички мъчения, които ще измислите срещу мене.

Хегемонът заповядал да вържат Гликерия и да я отведат в тъмницата. На тъмничните стражи той наредил да я наблюдават внимателно, като рекъл:

- Внимавайте добре да не би да избяга от тъмницата чрез своето вълшебство. Тогава ще каже, че нейният Бог я е избавил, а чрез това може да прельсти мнозина.

Светата девица рекла на хегемона:

- Безумни, нечестиви и безразсъдни човече! Нима не разбираш, че аз съм свързана със заповедите на моя Господ Бог и съм прикована с Неговия закон? Аз не мога да се освободя от тези приятни за мен окови, затова няма да бягам от страдалческия подвиг, към който се стремя сама и по своя воля заради Христа, моя Спасител.

След като изрекла тези думи, светата била отведена в тъмница.

Докато света Гликерия седяла в тъмницата, дошъл Божият иерей Филократ да навести Христовата затворница. Светата му казала:

- Осени ме с кръстно знамение и като ме украсиш с това знамение като с помазание, се помоли за мен, дано угодя на моя Бог и Цар, Комуто ти служиш. Помоли се за мен, та като бъда оградена със знамението на честния кръст, да победя злобата на дявола.

Презвитерът осенил Гликерия с честния кръст и рекъл:

- Нека ти помогне Христовото знамение; да бъде за тебе духовен мир Сам Христос, Който те помазва със Своята благодат, за да издържиш мъжествено своя подвиг.

Като укрепил Гликерия в Господа и я благословил с мир, Филократ излязъл от тъмницата.

Сутринта на другия ден хегемонът Савин се явил на царския площад, възнамерявайки тук да измъчва Гликерия. Извикал я пред своето съдилище и я запитал:

- Сега съгласна ли си, Гликерия, да принесеш жертва на великия бог Дий, на когото се покланя и принася жертви самият император?

Светицата отвърнала:

- Но как ще мога да се поклоня или да принеса жертва, след като вашият бог падна на земята и се разби на части, без да бъде в състояние сам да помогне на себе си? Аз зная само един Бог, Който живее на небесата, Който ми помогна да съкруша вашия нечист идол. На този Бог следва да се покланяме, да принасяме жертви и да благоугаждаме.

Хегемонът повторил:

- Принеси жертва, ако не желаеш да бъдеш подложена на мъчения.

Светицата отвърнала:

- Мен ще ме мъчи моят Бог, ако бих те послушала.

Хегемонът запитал:

- Значи ти искаш да умреш?

Мъченицата отговорила:

- Аз искам със своите телесни страдания да излекувам душевните си болести.

Тогава хегемонът заповядал да окачат светицата за косите на дървото за мъчения и да стържат тялото с железни куки, докато умре.

Когато тя била окачена и измъчвана, не усещала никаква болка от мъченията и казала на хегемона:

- Нечестиви и преизпълнен с всяка злоба слуга на дявола! Всички мъки, на които ме подлагаш, са нищо за мен, понеже аз съвършено не ги чувствам. Близо до мен е моят Господ и Бог Иисус Христос, Който ми помага. Пригответи за мен още по-големи мъчения, понеже от тези мъчения аз не чувствам никаква болка.

Докато светицата говорила това, слугите, които я измъчвали, изнемогнали. Хегемонът, като видял, че Гликерия победила мъките, измислени за нея, заповядал да я снемат от дървото и да я бият по лицето.

Докато я биели, светицата казвала:

- Моят Бог е моя светлина, Христос е крепост моя. Той ще огради с благост Своята рабиня.

После Гликерия погледнала към небето и казала:

- Моля Те, Владико, просвети лицето ми и ми помогни мъжествено да приема тези удари. Укрепи ме, Господи, понеже Ти Си Бог истински и със съкровищата на Светия Дух обогатяваш всички, които безстрашно изповядват пред мъчителите Твоето пресвято име. Ти си Господ и помагаш на всички, които изпълняват Твоята воля на земята, Ти пазиш Твоите светии, от които и аз узнах за Тебе, истинския Бог, и възлюбих Своя създател. Чуй ме днес, смирената Твоя рабиня, която се подвизавам за Твоето име, и ми помогни да се избавя от мрежите на дявола и от устата на змията.

Докато светицата говорила това, мъчителите жестоко я биели по устата. Но изведнъж сред тях се явил ангел Господен, който тъй ги уплашил, че те изпопадали като мъртви на земята. Хегемонът, който не видял ангела, запитал светицата:

- Каж ми, Гликерия, защо не се подчиняваш на царската заповед?

Светицата отговорила:

- На кой цар трябва да се подчинявам?

Хегемонът казал:

- На римския самодържец, който заповяда да се изпълнява този древен, предаден ни от отците закон, предписващ да се покланяме на нашите богове.

Но светицата отвърнала:

- Аз почитам Бога Вседържителя и се подчинявам на

Неговия закон. Аз пазя Неговия закон и затова принасям в жертва сама себе си, подобно на Авраам, който в древност принесе в жертва на Бога Исаак, своя син, и с това беше благоугоден на истинския Бог. За тая жертва Бог му прати благословение и му каза, че той ще бъде баща на много народи.

Хегемонът рекъл:

- Изпълни това, което аз ти заповядвам, ако не искаш да загинеш с мъчителна смърт, съблазнена като жена.

Но мъченицата отговорила:

- Христос, Началникът на всички християни и първият наш Подвигоположник, укрепва за подвиг не само мъжете, но и жените и онези от тях, които мъжествено се подвизават, воювайки с твоя баща, дявола, Той награждава със светъл венец.

Хегемонът заповядал да отведат мъченицата в тъмница и да я мъчат с глад и жажда в продължение на много дни.

Светицата с радост се отправила към тъмницата, възнасяйки хвала на Бога. Когато влязла и вратите се затворили зад нея, тя прославила Господа със следните слова:

- Благословен си Ти, Господи и Боже на нашите отци!
Благословен си Ти, Боже, знаен на Твоите светии, които вярно пазят заповедите Ти, Който си се явил на свети апостол Петър, когато излизаше от Рим, посрамил си противника му Симон влъхва, помогнал си на Давид и си покорил под нозете му Голиат. Ти, Пречестни и Пречисти Боже, чуй ме и помогни на мен, Твоята рабиня. Избави ме от козните на врага и от съблазънта на този нечестив хегемон.

След три дни хегемонът казал на своя трибун:

- Вземи пръстена ми и запечатай с него тъмничното отделение, в което е заключена онази вълшебница.

Трибунът веднага отишъл и запечатал вратата на тъмницата, като заповядал на тъмничната стража строго да следи да не би някой да донесе на мъченицата храна и вода. Но ангели Божии носели на светата мъченица храна и питие и укрепвали невестата Христова.

Няколко дни след това хегемонът, възнамерявайки да отиде в град Ираклия, дошъл в тъмницата да види Гликерия, понеже искал да я вземе със себе си. Видял своя печат на тъмничната врата и помислил, че тя вече е умряла от глад и жажда, защото много дни били изминали, откакто я заключили в тъмницата. Но като отворил вратата, видял светицата жива и освободена от оковите, а пред нея имало блюда (чист хляб, мляко и чаша с вода). Хегемонът бил изумен, но не разбрал, окаяният, че сам Бог хранел Своята рабиня. После хегемонът заповядал да изведат Гликерия от тъмницата и да я водят след него в град Ираклия. Светицата благодарила за всичко на Господа със следните думи:

- Владико, Господи! Ти, Който ни научаваш на Твоята истина; промисляш за Твоите верни раби; Който прати храна на Даниил, докато беше в рова, изпрати храна и на пророк Илия, когато обитаваше при потока; обръщаш към истината заблудените; просвещаваш слепите! Благодаря Ти за това, че си спомни за смирената Твоя рабиня и ме нахрани по време на глада с щедрата Твоя ръка от неизброимите Твои съкровища.

С тези думи светицата тръгнала за град Ираклия. Хегемонът пристигнал там по-рано и вече принасял жертва в храма, посветен на бога Дий.

Християните, които живеели в град Ираклия, узнали, че при тях идва Гликерия, пострадала за Христа в Траянопол и

излезли да я посрещнат начело с честния епископ Дометий. Като стигнали на един час път от града, видели Гликерия и с висок глас я прославили за страданията в Христа. Епископът изрекъл следната молитва:

- Господи Иисусе Христе, светлина неугасима, просветител на всички, живеещи в тъма, Вожд на заблудените, Който преведе Моисей през морето като по суша, а фараона потопи в морето, молим Те, бъди Вожд и на Твоята рабиня, помогни ѝ докрай мъжествено да изповяда честното и всесвято Твое име!

Светицата била въведена окована в града, съпроводена от стражата.

Сутринта на другия ден хегемонът решил да я предаде на изгаряне, в случай че не принесе жертви на боговете. Извикал я пред своето съдилище и казал:

- Не си ли размислила, Гликерия, да принесеш жертва на нашите богове?

Светицата отговорила:

- В закона, даден ни от истинския Бог е написано: "Не изкушавайте Господа, вашия Бог"; тъй, че престанете да ме уговаряте. Вече ви казах, че изцяло съм се присъединила и служа на Христа, моя Господ и Бог, и се отричам от дявола, на когото ти служиш. Но ако аз съм съединена с Христа, ако съм обрела себе си на Христос, то няма ти мислиш, че някога бих се отрекла от Христа, моя Бог, и бих избрала смърт вместо вечния живот? Ти можеш да правиш с мен всичко, което ти е угодно, но аз презирам и ще презирам всички суетни земни блага, понеже желая да придобия небесни блага.

След тези думи хегемонът заповядал да хвърлят светицата в огнена пещ.

Когато разпалили пещта, Гликерия се прекръстила и рекла:

- Господи, Боже Всемогъщи! Благославям те и прославям светото Твое име за това, че си ми дарил днешния ден и този час за вечно веселие, за това, че Ти записа моето изповедание пред ангелите и човеците. Моля те, изпълни желанието на моята душа: яви на този нечестив и мерзък хегемон, че Ти действително си мой Помощник.

Светицата била хвърлена в пещта. Но начаса от небето слязла роса и угасила пламъка. Светицата стояла посред пещта като чиста агница и възхвалявала Бога:

- Свят си Ти, Боже! Благословен си Ти, Който изпрати на мен, смирената Твоя рабиня, помощ от небето; нека всички разберат, че на Теб е подчинена всяка твар; нека разберат, че по Твоя воля пламъкът на тая пещ изгуби силата си.

Като казала това, светицата излязла невредима от пещта.

Хегемонът, като мислел, че Гликерия чрез своето вълшебство не пострадала от огъня, заповядал да ѝ одерат кожата от главата. Когато слугите на хегемона пристъпили към мъченицата, тя възкликнала към Бога:

- Господи Боже, Творец на светлината! Ти благоволи да процъфти правдата сред тия мъчения. Покажи на нечестивия хегемон Савин, че всеки, който твърдо се надява на Тебе и се уповава на Твоята сила, никога не ще се уплаши от мъченията за Твоето име, но ще желае дори още по-голям мъченически подвиг, за да възприеме по-славен мъченически венец. Прославям Те и Ти благодаря за това, че си открил вътрешното същество на моята душа, след като беше снета кожата от главата ми тъй, че осиявана от Твоята светлина, мога да кажа днес: "Отвори очите ми, и ще видя чудесата на Твоя закон".

Хегемонът видял поругание над себе си в тия думи и

заповядал да отведат светицата в тъмница и вързана да я сложат на остър камък.

В полунощ слязъл ангел Господен в тъмницата, освободил Гликерия от оковите, изцерил раните ѝ, възстановил напълно кожата на главата така, че светицата била съвършено здрава и лицето имало цъфтящ вид.

На сутринта хегемонът заповядал отново да я доведат за разпит. Когато тъмничният страж Лаодикий отворил вратата на тъмницата и видял светицата свободна от оковите, изпаднал в ужас. Той не познал Гликерия и като помислил, че тя е избягала, понечил да се убие, понеже се боял от гнева на хегемона. Но светицата му казала:

- Не си причинявай зло, защото аз съм Гликерия.

Стражът, обхванат от страх, рекъл:

- Имай милост, спаси ме, за да не умра от страх, понеже вярвам в Бога, Който ти помага.

Светицата му казала:

- Върви след Христос и ще се спасиш.

Стражът излязъл от тъмницата, окачил на себе си веригите, с които била окована светицата, и така се явил пред хегемона.

Удивен, хегемонът го запитал:

- Какво си направил, Лаодикий? Къде е затворницата, която ти наредих да пазиш?

Лаодикий отговорил:

- Тя стои пред теб. През нощта я осия Божия светлина и я изцели ангел, пратен от Бога, който я освободи от оковите; тези окови аз надях на себе си. Заедно с това ангелът я

изцели от раните и тя възвърна първоначалната красота на своето лице. Като видях всички тези Божии чудеса, аз повярвах в Бога и желая да пострадам заедно с Гликерия.

Тогава хегемонът, разгневен, заповядал:

- Да бъде посечен с меч този безумец и тогава ще видим дали Христос ще му дойде на помощ!

Когато приближило времето да бъде изпълнена присъдата, Лаодикий вдигнал очи към небето и високо извикал:

- Боже и Господи на християните! Приеми ме в Твоето царство заедно със светата Твоя рабиня Гликерия.

Света Гликерия се молела на Бога за него:

- Отче на нашия Господ Иисус Христос, Който си ни избавил от смъртта, освободил си човека, пленен от греха, от веригите на ада, освободи и Твоя раб Лаодикий от властта на дявола; помогни му да доведе докрай подвига на своето изповедание и приеми душата му в мир.

Лаодикий, който слушал молитвата на Гликерия, казал:

- Амин.

Отсекли му главата, а християните взели тайно честното му тяло и го погребали с чест.

Хегемонът се обърна към Гликерия:

- Знаем, че твоят баща беше римски антипат, знаем, че и твоята майка също беше от благороден произход; но кой ти помага, не знаем. Кажи ни за това сама.

Светицата отговорила:

- Помага ми Христос, Спасителят на света и Източникът на

всяка радост, Той ми изпрати храна в тъмницата, освободи ме от оковите и възстанови красотата на моето лице, потъпкана от теб.

Хегемонът заповядал да хвърлят светицата на зверовете.

Гликерия тръгнала към зверовете с веселие и радост, като на пиршество. Веднага пуснали срещу нея едра лъвица, която ръмжала страшно. Но като се приближила до светицата, тя тихо легнала пред нея и започнала да ближе нозете ѝ. Светицата вдигнала очи към небето и казала:

- Благодаря Ти, Боже Всемогъщи, Боже на отците ни, Боже на милосърдието! Благодаря Ти, понеже укроти яростта на звяра, за да покажеш на всички Божествената Твоя сила! Благодаря Ти, че направи леки за мен всички, дори най-жестоките мъчения. Чуй ме, Боже, и въздай на този зъл хегемон според делата му, а мене не лишавай от венеца на Твоята благодат заедно с останалите Твои светии.

След молитвата на светицата, чул се глас от небето, който казвал:

- Аз чух твоята молитва! Дойди при Мен с мир! Ето, отварят се за тебе вратите на Царството Небесно!

Скоро била пусната друга лъвица, която се приближила до светицата и я ухапала, без да разкъса тялото ѝ. Така Гликерия предала своята душа в Божиите ръце. Зверовете веднага се върнали в клетките си. В същия час хегемонът се разболял тежко - целият отеकъл и така подпухнал, че умрял на улицата, преди да успеят да го отнесат в дома му. Епископ Дометий взел многострадалното тяло на светата мъченица Гликерия и го погребал на красиво място близо до Ираклия. Впоследствие от честните мощи на света Гликерия изтекло целебно миро, лекуващо най-различни болести за слава на Отца, и Сина, и

Светия Дух, Единия Бог прославян в Троица, на Когото възнасяме слава, чест и поклонение, сега и винаги и во веки веков. Амин.

Тропарь мученицы Гликерии девы

глас 4

Агница Твоя, Иисусе, Гликерия,/ зовет велиим гласом:/ Тебе, Женише мой, люблю,/ и, Тебе ищущи, страдальчествую,/ и сраспинаюся, и спогребаюся крещению Твоему,/ и стражду Тебе ради,/ яко да царствую в Тебе, и умираю за Тя,/ да и живу с Тобою,/ но, яко жертву непорочную, приими мя, с любовию пожершуюся Тебе. / Тоя молитвами,/ яко Милостив, спаси души наша.

Кондак мученицы Гликерии девы

глас 3

Деву любящи и Богородицу Марию,/ соблюла еси нетленно твое девство,/ любовию же ко Господу усердствовавши,/ пострадала еси мужемудренно даже до смерти. / Сего ради и сугубым тя, дево мученице, венцем венчает Христос Бог.

(Възлюбила Девата и Богородица Мария, си запазила нетленно своето девство; усърдна в любовта към Господа, си пострадала мъжествено, дори до смърт. Затова и Христос Бог те увенчава с победни венци, дево мъченице.)

**В памет на преподобния наш отец
Павсикакий, епископ Синадски**

(ок. 606 г.)

Свети Павсикакий,
епископ Синадски.
Фрагмент от стенопис в
църквата
"Благовещение",
манастир Грачаница,
Косово, Сърбия. Около
1318 г.

Блаженият Павсикакий се родил в града Апамея. Той произхождал от семейство на знатни, благородни и усърдни в истинско християнско благочестие родители. По време на възпитанието си, още в млада възраст той се предал на строг пост, молитва и други сурови подвизи, а по-късно приел монашество. Хранейки се само с малко хляб и вода и чрез молитва придобил дар да изцелява. Павсикакий лекувал телесните, но заедно с тях и душевните недъзи. Влизал в борба с бесовете и успешно ги изгонвал от бесновати, възвръщал зрението на слепи, изправял недъгави, извършвал и други дивни чудеса. Когато мълвата за него се разпространила, той станал известен и на Константинополския архиепископ, блажения Кириак, който го ръкоположил за епископ и го

назначил за предстоятел на Синадската църква.

Когато станал епископ, свети Павсикакий побързал с жезъла на словото да изгони от своето паство църковните вълци и като заразени членове на тялото ги отсякъл със своя словесен меч и ги изхвърлил, за да не причинят вреда и на здравите членове. Грижейки се ревностно за своето паство и така съдействайки в делото на спасението, преподобният предприел пътешествие в град Константинопол и там изцерил император Маврикий от недъга, който го мъчел. Заради това императорът изпратил със златен печат в неговия град заслуженото възнаграждение от една литра злато. Когато преподобният се връщал от Константинопол в Синад и престоял в Силон, с молитвата си накарал да избликне извор с чиста вода и неговите спътници утолили жаждата си. Като преживял така благочестиво и богоугодно и послужил за спасението на много души, свети Павсикакий оставил тоя живот и се преселил при възлюбения от него Господ.

**Страдание на свети мъченик Александър
(ок. 284-305 г.)**

През управлението на нечестивия римски император Максимиан по всички страни на Римската империя било повдигнато жестоко гонение против християните. Един стотник, усърден служител на езическите богове, по заповед на императора издигнал капище на своя бог Дий недалеч от Рим, приблизително на разстояние едно поприще от града. На

всички християни било наредено да принасят жертви на езическите богове, както и да се съберат за обновяването на Диевия храм. Царски глашатаи обикаляли навсякъде и гръмогласно обявявали:

- Слушайте, приятели на боговете! Утре сутринта вие всички трябва да се съберете при императора в храма на бога Дий.

Като чули царската заповед, всички езичници започнали приготовления за празненството в капището на Дий. Рано сутринта много от тях купили стока в града и се отправили към обновеното капище да принесат жертви на Дий, но и за да спечелят от търговия.

В това време един знатен мъж на име Тивериан, със сан на трибун, под чието ръководство военачалникът Филакс поверил многобройна войска, свикал тези воители и им обявил:

- Слушайте, братя! Нали знаете царската заповед, според която днес трябва да бъдем заедно с царя в храма на Дий? Така че бъдете готови.

В това време съобщили, че императорът вече е пристигнал в храма. Всички побързали да отидат в капището, за да се присъединят към императора. Но един от войниците, на име Александър, от детство възпитан в християнско благочестие и в страх Божий, казал на трибуна:

- Ти би постъпил добре, ако беше казал да отидем и да се поклоним на истинския Бог, Който е на небесата. Онези, които вие наричате богове, не са богове, а бесове.

Тивериан му казал:

- Днес ние ще принесем жертви не на всички богове, но само на един, на Дий, макар че имаме и други богове, които почита и сам царят, и ние.

Блаженият Александър отвърнал:

- Дий, когото ти наричаш бог, е същият, както и останалите бесове, лъжливи и увличащи към погубел своите поклонници, примамващи ги към мерзки и беззаконни дела, с които са се осквернявали и самите те, вашите богове. Вие сами казвате за тях, че понякога, разпалени от плътско въжделение, прелъстявали жени и вършели с тях мерзки дела, осквернявайки не само земята, но и морето, и въздуха. Но кога някой е чул или видял бог да се занимава с блудодеяние? Нашият Бог е невидим за плътски очи, но познаваме само с вяра, Той е Бог Пречист, Всемогъщ, Създател на небето и земята. Нашият Бог не иска за Себе си такива жертви, каквито вие принасяте на нечистите демони. Вместо тях Той изисква от нас чиста и безкръвна жертва.

Като изслушал Александър, Тивериан казал:

- Остави това свое безумие, Александре! Не хули нашите благодетели, боговете, за да не би царят да чуе за това и да се разгневи, че съм позволил в полка да има такъв богохулник!

Тивериан се отправил към царя, а Александър отишъл в дома си.

Настъпил часът за жертвоприношение и царят започнал принасянето на своята жертва в храма на Дий. В това време Тивериан докладвал, че един от неговите воини, на име Александър, не изпълнява царската заповед, а хули боговете. Царят веднага пратил да го доведат, окован с вериги.

Това станало в шестия час на деня. Александър бил заспал на постелята си. Ангел Господен му се явил насън и казал:

- Александре! Бъди мъжествен и смел, понеже ти предстои много да пострадаш за името на Иисуса Христа. Ето, вече са приготвени за теб мъчения и воините идват, за да те отведат. Но ти не се страхувай от тях. Да не се бои сърцето ти, понеже аз съм ти пратен на помощ. Стани и се помоли на Бога и аз ще бъда с теб през цялото време на твоя подвиг.

Александър станал от постелята и зачел Давидовия псалом: Който живее под покрива на Всевишния, той обитава под сянката на Всемогъщия, и казва Господу: Ти си мое прибежище, защита моя, Бог мой, Комуто се уповавам! Изпял целия псалом, после излязъл от дома си и срещнал воините, които идвали за него. Те били от неговия полк. Като видели Александър, всички паднали на земята от страх, понеже лицето му сияело като мълния. Но светията им рекъл:

- Станете, братя! От какво се изплашихте?

Воините отвърнали:

- Стори ни се, че си обкръжен от Божия сила и паднахме на земята от страх.

Но светията им казал:

- Чуйте, братя! Бог на небето и земята посети Своя раб, но

вие не се смущавайте. Сторете, което ви е заповядано, нали сте пратени да ме вържете и представите за разпит пред царя?

Воините отговорили:

- Ние се уговорихме да не ти казваме нищо. Откъде си узнал това?

Светията отвърнал:

- Не желая дълго да разговарям с вас, понеже бързам и съм устремен към предстоящия ми подвиг, към който Небесният Цар ме призова. Аз ще трябва да отида от Рим до Византия.

После светията паднал на колене и се помолил на Господа:

- Господи Боже на нашите отци, хвалим Те и Те благославяме навеки! Умолявам Те днес, не ме отделяй от лика на Твоите праведници, не ме отхвърляй, когато се стремя към Тебе, понеже Ти ми откри светото и страшно Твое име. Ти, Господи, Помощник и Застъпник мой, изпрати Твоя ангел, за да ми помогне и да ме научи какво да отговарям пред мъчителя.

След като светията завършил своята молитва, воините го хванали и оковали с железни вериги. След това го повели при император Максимиан. Майката на светията, на име Пимения, не знаела още, че синът, Александър, е отведен на разпит при императора. Той бил строен и висок на ръст, с красиво лице и млад, едва бил навършил осемнадесет години. Когато го представили пред императора, Максимиан запитал:

- Ти ли си оня, който дръзна да ме оскърби? Ти ли си оня, който не се подчинява на своя началник и не желае да се поклони на великия бог Дий?

Светията отвърнал:

- Аз се покланям на моя Бог, който пребъдва на небесата и

на Неговия Единороден Син Господ Иисус Христос и на Светия Дух. Друг бог не зная и няма да изповядвам. Затова не ме питай за други богове. Не се боя от твоята власт, нито от твоите заплахи, нито от мъченията, на които ще ме предадеш.

Разгневен, Максимиан запитал:

- И какво може да стори този Бог, Когото изповядваш?

Светията отвърнал:

- Моят Бог е Всемогъщ и невидим и няма нищо, което да не е възможно за Него.

Максимиан запитал:

- Може ли да бъде Бог този, който бил разпнат от хора и убит?

Светията отговорил:

- Млъкни, сатана, понеже ти не смееш дори да споменеш със скверните си уста пречистото и пресвято име на моя Господ Иисус Христос, Който по Своя воля претърпя и разпятие, и смърт! О, безумни! Ако ти Го наричаш разпнат и предаден на смърт, то защо не говориш и за това, че Той възкръсна от мъртвите и дарува живот на много мъртви?

Максимиан казал:

- Искам да пощадя твоята младост, тъй като виждам, че си съвсем млад.

Но светията отвърнал:

- По-добре пожали самия себе си и се постарай да се освободиш от мрежата, в която те е ввлякъл дяволът. Що се отнася до мен, аз не се боя от никакви мъчения, понеже имам за помощник Бога.

Максимиан казал:

- Вече казах, че бих искал да те пощадя. Приблужи се и принеси жертва. Тогава ще бъдеш на служба в царския палат и дори ще ти дам първото място тук.

Светията отвърнал:

- На какъв бог заповядваш да се поклоня?

Максимиан казал:

- Поклони се и принеси жертва на великия бог Дий.

Светията рекъл:

- Нима не знаеш, че този, когото ти наричаш бог, някога е бил човек, при това мерзък и развратен, понеже веднъж се разпалил от плътска страст към жена, приел образа на вол и със своето вълшебство прелъстил и осквернил жената.

Максимиан се засмял:

- Това доказва силата на нашите богове, които се явяват на хората в този вид, в който те сами пожелаят.

Светията казал:

- Окаяни! Ти хвалиш скверните и мерзки дела на своите богове, понеже самият ти се уподобяваш на тях с нечистите си дела и не искаш да познаеш истинския Бог, Който ти е дал и чест, и царство.

Максимиан казал:

- Царската власт са ми дали моите богове.

Светията отвърнал:

- Удивявам се, че ти, който считаш себе си умен, погубваш

самия себе си, като вярваш в бесове и служиш на неми и бездушни идоли, а оставяш живия и безсмъртен Бог. Защо следваш сатаната, твоя баща? По-добре се обърни от тъмнината към светлината, за да не погинеш в геената огнена навеки.

Тогава Максимиан, преизпълнен с гняв, предал Александър на трибуна Тивериан и му заповядал да го измъчва. Императорът издал заповед да бъдат измъчвани изобщо всички християни; с тази цел той изпратил трибуна в Тракия и му наредил навсякъде да преследва християните. Максимиан заповядал да води Александър със себе си до Византия. Когато свети Александър чул за това, казал на Царя:

- Благодаря ти, мъчителю, че искаш да направиш името ми известно по много страни. Моят Господ и Бог да ми даде да претърпя за Неговото свято име всякакви болки и мъчения по всички земни краища.

Максимиан заповядал да отведат светията. Трибунът Тивериан го взел под свое разпореждане и на следната сутрин заповядал да окачат светията на дървото за мъчения и да стържат тялото му с железни куки. По време на мъченията Александър не издал стон, но вдигнал очи към небето и възнасял благодарение на Бога. После го свалили от дървото за мъчения, трибунът Тивериан дал разпореждане на своите воини да го оковат с железни вериги и да го водят в Тракия.

В това време ангел Господен се явил насън на майка му, Пимения, и казал:

- Събуди се, вдигни се от постелята, вземи слугите и животните си и последвай сина си в Тракия. Там водят твоя син, за да пострада за Христовото име. След неговата кончина ти предай на погребение честното му тяло.

Блажената Пимения се пробудила, но не започнала да плаче и скърби, а се преизпълнила с голяма духовна радост за своя син. Веднага станала и приготвила всичко необходимо за пътуването, с най-голяма бързина тръгнала по същия път, по който вървял синът. Пимения настигнала Александър в град Картаген.

Като влизала в града, видяла сина си да стои пред Тивериан, който го съдил. След това Александър бил подложен на изтезания и Пимения твърде много се зарадвала заради подвига на своя възлюбен син. Тя високо извикала:

- Бог Всевишни, добрият Пастир да ти помага, сине мой!

Когато Тивериан чул нейния глас, запитал:

- Чий е този глас?

Обаче никой не могъл да каже откъде идва гласът, понеже на това място имало много народ. Тивериан се обърнал към мъченика:

- Принеси жертва на боговете, окаяни човече!

Светията отвърнал:

- Съгласен съм да принеса на Бога жертва на хвала.

Мъчителят казал:

- Нима не си ми казвал, че вашият Бог не иска за Себе си никакви жертви?

Светията отвърнал:

- Действително, моят Бог не изисква жертви, каквито вие принасяте на своите идоли, но Той иска жертви на правда и святост, защото Той е Бог свят и праведен.

Тогава Тивериан заповядал да горят със свещи тялото на светията, казвайки:

- Да видим дали неговият Бог ще дойде да го спаси от моите ръце.

Светията, докато го горели, вдигнал очи към небето и казвал:

- Слава на Тебе, Господи Иисусе Христе, Който прати Твоя архангел Михаил във Вавилон и избави тримата отроци от огъня в пещта. Ти, Господи, избави и мен от тая мъка и болка и посрами мъчителя, за да мога да кажа заедно с Давид: “Влязохме в огън и вода и Ти ни изведе на свобода”.

Тивериан видял, че огънят никак не навредил на мъченика, бил посрамен и заповядал на воините да вържат Александър и да го отведат. Майката видяла, че воините отвеждат сина, и измолила да я допуснат да се види с него. Те не попречили. Светият мъченик, виждайки майка си, казал:

- Добре си направила, уважаема майко, че си дошла тук. Придружавай ме до онова място, където ще завърша своя подвиг, както ми откри Господ.

Някои от воините, като чули това, признали:

- Блажен си ти, Александре, защото твоята вяра е голяма; велик е и християнският Бог. Ти понесе толкова много мъки досега и никак не отстъпи в своето изповедание.

Така говорели те по време на пътешествието, предприето по заповед на Тивериан.

Веднъж стигнали до извор, покрай който минавал пътят им, и спрели там да се подкрепят с храна. Започнали да уговарят и Александър да се нахрани с тях, понеже вече четиринадесет дни той не бил вкусвал хляб, нито пил вода. Но светията

заменил храната с молитва, коленичил и казал: “Подигам очи към планините, отдето ще ми помощ дойде. Моята помощ е от Господа, Който сътвори небето и земята”. После се помолил тъй:

- Господи Иисусе Христе, запази непорочен мен, Твоя агнец. Да не се зарадва врагът ми поради мене, понеже познах пресвятото Твое име. Не ме посрамвай пред мъчителя, Владико, но ми прати на помощ светия Твой ангел и Твоята десница и бъди мой Защитник, Помощник и Покровител.

Когато светията завършил своята молитва, му се явил ангел Господен и казал:

- Не бой се, Александре! Господ чу твоята молитва и аз съм пратен от Бога при тебе на помощ.

Когато ангелът казал това, воините чували, че някой разговаря с Александър, но не могли да го видят, и така се изплашили, че паднали от ужас на земята. Блаженият Александър им рекъл:

- Какво видяхте братя, че тъй се изплашихте?

Те отговорили:

- Чухме гласа на твоя Бог, Който ти говореше; от това се разтреперихме и паднахме на земята от страх.

Докато воините говорели на светията, към тях се приближил Тивериан, съпровождан от градските велможи. Той запитал велможите:

- Как се нарича това място?

Те отговорили:

- Нарича се “Място на съд”.

Тивериан рекъл:

- Щом това е “Място на съд”, на него следва да проведем съд. Доведете ми християнина Александър.

Светията застанал пред Тивериан, който казал:

- Нима ти все още упорстваш в твоето безумие и все още не искаш да се поклониш на нашите богове? Виждам, че сърцето ти е ожесточено; но твърде много те жаля и бих искал да те обърна към почитание на боговете, владетели на вселената.

Мъченикът отговорил:

- Нечестивецо със заслепен ум, син на дявола, който служиш на твоя баща - сатаната. Как би могъл да ме съжаляваш и да си милосърден спрямо мен? Та нали сатаната, твоят отец, към никого не е милосърден, напротив, той би искал да въвлече всички в огнената геена и да ги погуби заедно с него.

Тивериан казал:

- Зли и неразкаян човече! Как се осмеляваш да ми говориш така? Нима съм ти равен, че ми говориш с такава дързост? Не ме ли безчестиш затова, че те щадя? Ти би следвало още повече да ме почиташ и да ме уважаваш, поради моята благост и милосърдие, а не да ме ругаеш с груби думи.

Светията отговорил:

- Наистина ти си подобен на твоя отец, понеже сърцето ти е ожесточено като твърд камък. Не разбираш ли защо това място се нарича “Съдно”? Това означава, че тебе в скоро време ще те постигне праведният Божи съд, Който ще съди всички, и живи, и мъртви, и Който ще въздаде всекому според делата му. Тогава и ти ще узнаеш, че съм ти казал истината. Бог ще те съди за това, че ти без милосърдие ме измъчваш. Той знае колко люто и незаслужено ме мъчиш. Но знай, че тези мъки

ще донесат за мен слава, а за теб ще приготвят вечна гибел.

От тези думи Тивериан изпаднал в още по-голяма ярост и заповядал да разстелят по земята железни шипове и да влачат по тях мъченика. По време на това жестоко мъчение светията мълчал, сякаш свършено не усещал болка. Виждайки, че мъченията не постигат целта си, Тивериан още повече се разгневил и заповядал на четирима воители да бият светията с чепати колове. По време на мъчението светията, приемайки побоя, казал на Тивериан:

- О, нечестиви! Само тези мъки ли изобрети за мен? Прибави и други, по-тежки, сега аз не чувствам никаква болка, защото ми помага Христос, моят Бог.

Тивериан казал:

- Аз ще насека тялото ти на части, ще ги хвърля в огъня, и ще разпръсна пепелта така, че на земята да не остане и спомен за тебе. Тогава ще видя дали Христос ще ти се притече на помощ и как ще те избави от моите ръце.

Светията отвърнал:

- Моят Христос начаса ще те погуби. Твоето тяло ще бъде раздробено на части и костите ти ще бъдат разхвърляни по земята, ти повече няма да видиш Рим, нито лицето на твоя нечестив император, защото Господ ще изтреби паметта за тебе от земята. И всичко това ще бъде наказание, задето ти не позна истинския Бог и не почете, окаяни, Този, Който ти е дал тази власт и чест. Ако бе познал Бога, ти би могъл да придобиеш вечен живот на небето. Днес обаче ти остави истинския Бог и възлюби със сърцето си сатаната, твоя баща; заедно с него ще бъдеш хвърлен в геената огнена. Аз пък винаги ще прославям моя Цар и Спасител, Господ Иисус Христос, Който ще ме избави от твоите ръце и ще ме сподоби

със Своята благодат в Своето вечно царство.

От тези думи лицето на мъчителя се изкривило от гняв и ярост. Но той наредил да прекратят мъченията.

Започнало да се свечерява. Настъпила нощта и Тивериан разположил своя лагер на същото място. Когато заспал, явил му се насън ангел Божий, страшен на вид и с меч в ръцете. Ангелът му казал:

- Нечестивецо! Ето аз идвам при тебе понеже ти предаде на люти мъки Божия раб Александър. Знай, че бих могъл да те поразя с този меч. Но ще почакам още известно време. Като се събудиш, побързай да отидеш през Илирия във Византион, понеже наближи времето за кончината на Божия раб Александър.

Тивериан се събудил от страх. Целият треперел от ужас. Извикал при себе си своите съветници и им разказал своето видение. Те му рекли:

- Ние отдавна искахме да ти кажем да не мъчиш тъй жестоко и несправедливо онзи човек. Но така и не се осмелихме досега. Чували сме, че християнският Бог е велик и че Той осъжда на вечни мъчения в неугасим огън тези, които измъчват Неговите раби.

След тези думи Тивериан изпаднал в още по-силен ужас и веднага наредил на воините си да водят мъченика напред. Сам той вървял след него. Тивериан минал покрай много градове, но не се отбивал и не се спирал в тях, понеже съгласно заповедта на ангела бързал да стигне във Византион. Сънното видение още много дни не излизало от главата му. От това Тивериан продължил да се страхува и повече не посмял да причинява мъчения на свети Александър.

Когато Тивериан преминавал през Илирия и наближил града

Сердика, градоначалникът и градските велможи излезли да го посрещнат, но той не влязъл в града, а минал край него и продължил нататък. Живеещите в този град християни, като чули, че трибунът Тивериан иде от Рим и води със себе си мъченик, излезли от града, но не да посрещнат трибуна, а за да видят мъченика. Като видели, че мъченикът върви отделно, християните се приближили към него, паднали в нозете му и казали:

- Помоли се на Бога за нас, страдалче Христов!

Той отговорил:

- И вие се молете за мен, братя, да извърша докрай своя подвиг за Иисуса Христа и да се сподобя да приема обещания ми венец от Неговата свята десница.

После мъченикът бил поведен по-нататък по пътя. Като минали града Клисуре, пътниците приближили мястото, наречено: “Вономасийско Пълчище”, отстоящо на четиридесет поприща от Филипопол и там се спрели. По това време Тивериан вече започнал да забравя страшното видение, което имал за мъченика Александър. Изправил отново светията на разпит и го запитал:

- Нима, Александре, ти все още пребиваваш в твоето безумие? Не желаш ли да принесеш жертва на милосърдните наши богове Дий и Асклепий, владетели на вселената?

Светията отговорил:

- Ослепен по ум, син на сатаната! Какво още желаш да чуеш от мене? Нали вече ти казах, че няма да принесеш жертва на бесовете.

Тивериан казал:

- Аз не те убеждавам да принасяш жертва на бесовете. Аз те

моля само да принесеш жертва на Дий и Асклепий, нашите велики богове.

Светията отвърнал:

- Безумче! Нима не разбираш, че твоят Дий и Асклепий са бесове?

Тивериан рекъл:

- Не, те са мои богове. И ще направя тъй, че да похулят името ти по цялата земя заради тъй голямо поругание и над мен, и над боговете ми.

Светията отговорил:

- Аз самият желая това, за да се прослави чрез мене името Христово по цялата земя.

Тиверий наредил на воините, предстоящи пред него:

- Махнете го от лицето ми, защото не мога да понасям неговото поругание. Водете го във Филипопол и го заключете в тъмница. Дръжте го там, докато не дойда в града.

Съгласно заповедта на Тивериан мъченикът бил заведен и заключен в тъмница.

В това време жителите на този град узнали, че при тях скоро ще пристигне Тивериан и излезли да го посрещнат. Тивериан влязъл в града и се готвел да принесе жертви на Дий и Асклепий. А християните разбрали, че в тъмницата е затворен мъченикът Александър. Те отишли при тъмницата и уговаряли стража да ги пусне, за да видят Христовия мъченик. Стражът не им попречил, понеже сам се боял от Бога. Християните влезли в тъмницата, паднали в нозете на мъченика и целували оковите му, казвайки:

- Благослови ни, страдалче Христов, благослови и нашето

отечество, понеже ние сме християни. Ние живеем в този град в постоянен страх, защото хегемонът на града ни издирва и ни подлага на мъчения за да ни отвърне от Христа. Но до този момент не е успял да ни накара да се откажем да изповядваме името Христово. По Божията благодат тук сме много, християни са и някои най-видни граждани. Ние се надяваме, че силата Христова ще победи нечестивата елинска вяра и един ден целият наш град в един глас ще прославя името Христово. А ти претърпи докрай своя подвиг за Христа.

Тивериан, докато принасял на идолите своята мерзка жертва, си спомнил за Александър, когото оставил в тъмницата, и казал на градските велможи:

- Трябва да знаете, че вода със себе си християнин, предаден ми за изпитание. Принуждавах го с различни мъки към поклонение на нашите богове, но не успях да го склоня. На моите въпроси той отвръща доста грубо и постоянно ругае и мен, и нашите богове. Нека го доведат. Може би ще се засрами от всички вас, които присъствате тук, и ще принесе жертва на боговете.

Довели Александър. Тивериан, който седял до хегемона, казал на мъченика:

- Кажи ми, Александре, все още ли не си съгласен да принесеш жертви на нашите богове? Ето, всички християни, жители на тоя град, вече са се поклонили на Дий и Асклепий, само ти се противиш все още.

Светията отговорил:

- Ти лъжеш, окаяни, както и твоят отец, сатаната: нито един от тукашните християни не е изпълнил вашата нечестива заповед. Що се отнася до мен, ти няма да чуеш нищо друго, освен това, което ти казах - че съм християнин и че няма да

принеса скверни жертви на вашите бесове. Ето, и сега отново повтарям пред всички събрали се тук граждани, че съм раб на небесния Бог и че никога няма да се отрека от Христа, моя Бог.

Тивериан, засрамен, казал на воините:

- Оковете го с железни вериги и го водете пред мен, аз скоро ще дойда.

Отново повели светията по пътя.

Стигнали до един извор, наречен Сирмиум, и мъченикът умил лицето и ръцете си. После се обърнал на изток и започнал да се моли със следните думи:

- Благодаря Ти, Господи Боже мой, за това, че Ме сподоби и в този град да изповядам пресвятото Ти име.

Воините не му позволили да се моли повече и го принудили да продължи пътя си.

Стигнали мястото, наречено "Пълчище" (тук ставали езическите празненства). Тивериан догонил пътниците. Повикал при себе си Александър и му казал:

- Нима не разбираш, Александре, че аз ти говорих кротко пред хегемона, за да те убедя да принесеш жертва на нашите богове, но ти в присъствието на тъй избрано общество презря моята молба. Поне сега изпълни заповедта ми и аз ще те освободя от мъченията.

Светията отговорил:

- Това, което ти казах пред хегемона, ще повтора и на всяко друго място. Тъй че ти, сине на сатаната, прелъстен от дявола, не си представяй, че някога ще успееш да ме отклониш от изповядване на името Христово.

Тивериан заповядал на воините да забият в земята четири кола, разпънал мъченика на четири страни, заповядал да го завържат за коловете и да му нанесат двеста удара. Мъченикът приемал безмълвно ударите, молейки се на своя Господ Бог. В това време от небето се чул глас, който казал:

- Бъди мъжествен, Александре, и не се страхувай от мъченията, понеже те са временни и бързопреходни. Аз ще бъда винаги с тебе.

Чувайки гласа от небето, Тивериан твърде много се уплашил, веднага заповядал да прекратят мъченията и продължил по пътя си. Стигнали до един град, който се намира между Филипопол и Верейя. Тивериан влязъл в града, а съпровождащите го воини се спрели на сянка под дърветата близо до града. Бил шестият час на деня. Било много горещо и светията казал на воините:

- Братя, много съм жаден.

Те отговорили:

- И ние самите сме жадни, но откъде да намерим вода?

Светията им рекъл:

- Почакайте малко, Бог може и на това място да ни даде вода.

Светията коленичил и се помолил на Господа със следните думи:

- Господи Иисусе Христе, Който някога направи да излезе от камъка вода за жадуващия Израил, погледни и днес милостиво към Твоя раб и ни дай вода на това място, за да утолим жаждата си аз и всички, които са тук с мен. С това ще се прослави Твоето свято име.

Когато светията се помолил, изпод дъба бликнал извор с чиста и студена вода. Виждайки чудото, воините рекли:

- Наистина, велик е християнският Бог, Който изпълнява молбите на верните Си раби.

Мъченикът и войниците вкусили водата от извора и прославили Христа Бога.

Изминали доста дълъг път и стигнали до река, наречена Арзон.

Всички били изморени и се разположили за почивка. Седнал да отдъхне и Александър. Тук Тивериан догонил войниците и като видял, че мъченикът седи, запитал разгневен:

- Защо вие, нещастници, сте позволили на този нечестив човек да седи?

Те станали и продължили към град Верея. Когато наближили, гражданите излезли и посрещнали с чест Тивериан. Там имало много християни - повече от половината жители на града, но те тайно пазели Христовото учение поради страх от жестокостта на езичниците. Те видели Христовия мъченик да върви отделно от трибуна, дошли при него и казали:

- Радвай се, страсотерпче Христов! Бъди мъжествен и непоколебим, понеже нечестивите езичници никога не ще победят всемогъщата сила на нашия Господ Иисус Христос.

В това време Тивериан повикал при себе си мъченика и му казал:

- Послушай ме, Александре, като свой роден баща: принеси жертва на нашите богове заедно с мен. Ако направиш това, обещавам ти пред всички присъстващи тук, че ще те освободя и ако пожелаеш, можеш да заемеш мястото на началник на

моя полк. Ако ли не пожелаеш да бъдеш началник, ще идеш където поискаш.

Светията се усмихнал и рекъл:

- О, ако ти знаеше колко е горчива утехата, с която ме утешаваш! Защото твоите слова причиняват на душата ми голяма мъка. Но Бог ще ми помогне да не слушам твоя съвет. Вече много пъти ти казах и сега отново ще повторя, че аз съм християнин и няма да принеса жертва на твоите бесове.

Тивериан продължил по пътя нататък. Мъченикът вървял след него, окован с железни вериги. Пристигнали на друго място, разположено на брега на същата река Арзон. Това място било на разстояние четиринадесет поприща от Верея. Тук имало много гостилници и странноприемници. Тивериан нощувал тук, очаквайки мъченика, когото съпровождали много християни от Верея.

Когато войниците заедно с мъченика достигнали мястото, където бил Тивериан, мъченикът поискал от трибуна позволение да се помоли за кратко време на своя Бог. Тивериан му позволил. Светията видял наблизко голямо орехово дърво, отишъл там и застанал под неговите клони, после коленичил и се помолил на Бога със следните думи:

- Господи Иисусе Христе! Прати светия Твой ангел и вземи душата ми, понеже не мога вече да понасям мъченията, тъй като тялото ми изнемогна.

Тивериан видял, че мъченикът се моли, и казал на войните:

- Учудвам се откъде Александър се е научил на вълшебни молитви? Та той израсна пред очите ми. Аз сам го поставих в чин на воин и съвсем не предполагагах, че той знае вълшебство.

После извикал при себе си Александър и му казал:

- Александре, принеси жертва на боговете!

Светията отвърнал:

- Ти наистина си с помрачен ум, понеже отново желаяш да чуеш от мен онова, което съм ти казвал вече толкова пъти.

След тези думи на светията Тивериан заповядал на слугите си да залейт гърба на светията с врящо масло. Но Господен ангел се явил невидимо до мъченика, разбил съда, в който било маслото, при което то се изляло върху слугите и ги обгорило. Тивериан се разгневил, че от маслото бил изгорен не мъченика, а слугите му, и заповядал на четирима войници да разпънат мъченика под ореховото дърво и да го бият жестоко с тояги. Боят продължил, докато войниците изнемогнали. Когато мъчителите спрели да го бият, Александър казал:

- Владико, Господи! Благослови това дърво и му дай целебна сила, понеже пострадах под клоните му за свящото Твое име.

Оттогава плодовете и листата на дървото добили целебна сила и изцелявали вярващите от най-различни болести и недъзи.

После отново повели мъченика на път, като вървели пред Тивериан. Минали Андрианопол и наближили място, наречено Вуртодексион. Тук светията срещнал своята майка, блажената Пимения, която пристигнала по-рано и го очаквала. Като видяла своя възлюбен син, тя паднала в нозете му, ридаейки. После се вдигнала и го целунала. Светията рекъл:

- Не плачи, майко, понеже аз се надявам на моя Господ, че утре сутринта Той ще ми помогне да завърша своя подвиг.

На това място Тивериан догонил войниците. Тъй като денят вече превалял, Тивериан спрял тук да пренощува и легнал да

спи. В осмия час на нощта той станал и отишъл при реката, наречена Зионкел, където имало странноприемница. Слънцето вече изгряло. Тивериан си отдъхнал от пътя, а после казал на мъченика:

- Вече те предадох на много мъчения, но ти не пожела да се обърнеш към почитане на моите богове. Знай, че днес ще те предам на смърт, ако не изпълниш моята заповед.

Като казал това, Тивериан продължил по пътя. Наближили Византион и когато дошли пред град Дризипера, разположен на река Еригон, Тивериан решил тук да извърши окончателния съд над мъченика. Той се обърнал към него и рекъл:

- Ето, твоята смърт, Александре, те очаква. Какво ще кажеш: ще принесеш ли жертва на нашите богове, или не. Тук ще те умъртвя и ще хвърля тялото ти в реката, за да го изядат рибите.

Светията му отговорил:

- Бих ти благодарил, ако направиш това, за да се избавя по-скоро от твоите ръце. На твоите мерзки богове аз в никакъв случай няма да принеса жертва, дори и да можеше да ме убиеш хиляди пъти.

Тогава мъчителят осъдил Александър на смърт и заповядал на войниците да му отсекаат главата и да хвърлят тялото му в реката. После продължил по пътя си. Войниците останали да изпълнят заповедта на Тивериан. Събрал се многоброен народ да види кончината на Христовия мъченик. Тук имало и доста християни. Светият мъченик се обърнал към палача и поискал да почака малко, за да се помоли. После поискал вода. Един човек от народа взел съд, налял вода от реката и занесъл на мъченика. Светията умил с водата лицето и ръцете си, после се обърнал към изток, оградил себе си с честното знамение на

кръста и започнал да се моли:

- Слава на Тебе, Боже на нашите отци! Слава на Тебе, Боже Авраамов, Исааков и Иаковов! Слава на Тебе, от Когото трепери всяка твар и Комуто всичко се покланя, защото Ти си Творец на небето и земята! Пред Тебе, Боже Всевишни, Боже невидим и нетленен със страх предстоят серафими, без да смеят да погледнат към Теб и възклищават непрестанно: "свет, свет, свет е Господ Саваот! цяла земя е пълна с Неговата слава"! Тебе благославя слънцето, обхождащо небето, благославя Те земята и всичко, което е на нея, хора и животни, всяко живо дихание възпява Тебе, защото Ти Един си Бог Истински, Отец, Син и Дух Свети, и пребъдваш вечно. Спомни Си за боящите се от Теб, Владико, и за всички, които възнасят благодарение за всесвятото Твое име. Не презирай и мен, смирения и недостойния Твой раб, Човеколюбче, Господи.

После светията се обърна към християните:

- Братя и отци! Спомняйте си за моите трудове, понеже аз не се полених да пострадам заради името на нашия Господ Иисус Христос, дано Той бъде милосърден към мен и към всички християни. Знайте, че дългият път, който извървах от Рим до това място, окован и носейки вериги, влачен с побои и измъчван по най-различни начини - този тежък път изминах не със своята сила, но с помощта на нашия Господ Иисус Христос. Със силата на Господа Иисуса Христа аз победих и мъчителя Тивериан, и неговия помощник, дявола. Ето, че днес си отивам оттук, за да застана пред моя Владика. Вие се помолете за мене, дано спечеля милост от Господа.

Сетне светията помолил палача да изчака още малко, коленичил и се помолил на Бога със следните думи:

- Господи Иисусе Христе! Чуй Твоя раб, който страда за Твоето свято име! Изпрати благодат на моето тяло, направи

така, че то, където и да бъде сложено, да дава изцеление на болните за слава на пресвятото Твое име.

В този миг от небето се чул глас, обещаващ да изпълни молбата на мъченика.

После мъченикът казал на войниците:

- Братя! Побързайте да изпълните, което ви е заповядано!

Палачът, на име Целестин, рекъл на светията:

- Мъчениче Христов! Помоли се на своя Бог да не ми зачита този грях, понеже ми е заповядано да те убия.

Светията отговорил:

- Ще направиш това не по своя воля, но по заповед на друг. Грях ще носи оня, който ти е заповядал, а ти побързай да изпълниш заповедта, понеже аз бързам да отида при моя Господ.

Целестин завързал очите на светията с чиста кърпа, извадил меча си от ножницата и вече щял да нанесе удар на мъченика. Но видял свети ангели, дошли да вземат душата на мъченика, много се изплашил и стоял, без да знае какво да прави. Светията, очаквайки да му отсекаат главата, подканил палача:

- Стори, братко, което ти е заповядано.

Но палачът отговорил:

- Боя се, рабе Божий, понеже виждам някакви дивни мъже, стоящи до тебе.

Тогава светията възкликнал към Господа и казал:

- Господи Иисусе Христе! Сподоби ме да завърша своя подвиг в този час!

При това ангелите се отдръпнали на известно разстояние. Тогава палачът Целестин отсякъл честната глава на мъченика и неговата свята душа била взета на небето от ангелски ръце; ангелите я възнасяли на небето, пеейки хваление на Бога. Този ангелски глас слушали всички християни, които били близо до това място.

Така светият мъченик Александър завършил своя страдалчески подвиг, честното му тяло Тивериановите войници хвърлили в реката, съгласно заповедта на мъчителя. Но по Божие усмотрение то било извлечено на брега от четири кучета. Те ближели светото тяло и седели до него, пазейки го от хищните птици и животни. На това място дошла майката на мъченика, блажената Пимения. Тя взела многострадалното тяло на своя възлюбен син, помазала го с аромати, обвила го с чиста плащаница и го погребала с чест при река Еригон. От гроба на мъченика получавали съвършено изцеление всички, които с вяра прибягвали към него.

Наскоро след това светият мъченик се явил на своята майка във видение и възвестил, че скоро и тя ще се представи пред Божието Лице. Заедно с нея светият мъченик предстои днес пред престола на Божията Слава в сонма на светите Христови мъченици, моли се за нас на Човеколюбеца Господа и слави Отца, и Сина, и Светия Дух, Един Бог в Троица, прославян и възхваляван от всяка твар, видима и невидима, днес, винаги и във вечни векове. Амин.

Тропарь, глас 4:

Мученик Твой, Господи, Александр, / во страдании своем венец прият нетленный от Тебе, Бога нашего: / имейя бо крепость Твою, мучителей низложи, / сокруши и демонов немощныя дерзости, / Того молитвами спаси души наша.

Кондак, глас 4:

Яко звезда многосветлая, возсиял еси от Рима, / мучениче
Александре, / и, яко бисер многоценный, в земли
Византийстей радостно под меч / за Христа главу твою
преклонил еси и, / сию непорочное благоухание Богу принесл
еси, / да красуется Церковь земная и Небесная / во славе
исповедников Христовых.

Молитва

О преславный угодниче и мучениче Христов, доблий воине
Царя Небеснаго, Александре блаженне, милостиваго Бога
подражателю, иже Христа на земли дерзновенно исповедав и
многообразныя муки Его ради претерпев, неувядаемый приял
еси венец на небеси: ныне же вкупе с материю твою
Пимениею, предстоя у Престола Славы Божия, моли о нас
человеколюбное благоутробие Божие, да сотворит с нами по
неизреченней Своей благости, во еже не погибнути нам во
гресех наших. Ей, мучениче святыи, вемы бо, яко имаши
много дерзновение ко Господу еже молитися о всех
притекающих к Тебе с верою.

Вознеси молитву теплую Церкви Зиждителю о мире всего
мира, благостоянии Святыи Божиих Церквей и соединении
всех верных чад Церкви Христовы, в чистоте и честном
жительстве пребывающих, и о еже избавити паству
православную от тяжких бурь житейских и всех наветов духа
злобы поднебесныя. Дыханием же Всесвятаго Духа да
умягчатся сердца сынов противления, раздирающих хитон
единства Церкви Христовой, силою Божественнаго мира и
любви во исцеление кровоточащей раны Его во вселенней, и во
спасение всех живущих на земле.

Нам же, верный друже Христов, буди убо Заступник и
Покровитель во вся дни жития нашего, избавляя нас от врагов
видимых и невидимых, паче же по исходе нашем защиты от
лукавых духов, и на Страшном Суде Христове не забуди нас
убогих теплым ходатайством твоим, да спасаемых часть

улучивше, прославим Отца и Сына и Святаго Духа во веки. Аминь.

В памет на свети Георги Изповедник (IX в.)

Светият мъченик и изповедник Христов, Георги, се родил в град Константинопол. Заради поклонение на честните икони и тяхното почитане, той бил хванат от иконоборците и доведен пред император Теофил, който ту със заплахи, ту с убеждения поискал да го склони да се отрече от Христа и от поклонението на светите икони, но светията не се съгласил на това. Възмутен от гнусните и лъжливи думи на мъчителя, той казал:

- Всеки истински християнин трябва да се покланя на светите икони и да ги почита, тъй като почитта към тях се пренася и на Първообраза.

За тези думи завързали свети Георги за шията с въже и го влачили по улиците на града като злодей, после го заключили в тъмница. Накрая отнели и разграбили цялото му имущество. Самия него, заедно с жена му Ирина и с децата им изпратили в изгнание, където той понесъл много беди и с радост се преставил в Господа.

ЧЕТИ-МИНУТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

**Преподобный Евфимий
Новый, Святогорец, Иверский (Афонский)
(1028 г.)**

*Свети преподобни Евтимий
Светогорец. Фреска от Ахталския
събор. Грузия. XIII век.*

Родом грузин, происходил из знатного богатого рода. В детстве он был отдан заложником греческому императору в Константинополь, где с успехом окончил книжное обучение. Затем святой прибыл на Святую Гору Афон в Иверскую обитель, основанную его отцом, преподобным Иоанном († 988 г.). Здесь преподобный Евфимий занимался переводом Священного Писания и богослужебных книг с греческого на грузинский язык, а после смерти отца принял настоятельство, двенадцать лет управляя братией. Прославленный своей добродетельной жизнью и подвигами, по просьбе братии Лавры св. Афанасия преподобный Евфимий стал в ней настоятелем и много потрудился над устройством Афонских обителей. Под конец своей жизни, отказавшись ради перевода священных книг от настоятельства, преподобный Евфимий все-таки продолжал нести надзор и попечение за Иверской обителью, а также и за Лаврой святого Афанасия. В 1028 г., на 65 году жизни, он, будучи по делам монастыря в Константинополе, предал душу свою в руки Бо-

жи. По смерти Господь прославил его чудотворениями.

**Тропарь преподобному Евфимию Новому,
Иверскому, глас 4**

Пóстнически преподвизáвся на горé,/ ўмная врагóв
ополчéния всеорúжием Крестá погубíл есí, всеблажéнне. /
Пáки же ко страдáльчеству/ мýжески облéклся есí,/ убíв
Копронíма мечém вéры;/ и обоíх рáди венчáлся есí от Бóга, //
преподобномúчениче Евфíмие, приснопáмятне.

Перевод: *Подвизаясь на горе (Афон) как постник, ты погубил ополчения духовных врагов (бесов) всеоружием Креста, всеблаженный. Потом и к страданию мужественно вооружился, поразив неверных мечом веры, и за оба эти подвига увенчан был от Бога, преподобномученик Евфимий, всегда вспоминаемый.*

**Света праведна Гликерия Новгородска,
дева (1522 г.)**

Св.
праведна Гликерия
Новгородска, дева. Фрагмент
от икона. Събор на
Новгородските светии.
Русия. XIX век.

14 июля 1572 года тело ее было найдено нетленным через 50 лет после кончины. По свидетельству современника событий, «сказывала жена старая Настасия владыке Леониду, что помнила, как девицу ту провожали лет с пятьдесят...», и после погребения ее произошли чудесные исцеления. Новгородская летопись под 1572 годом повествует, что за церковью святых Флора и Лавра «обретоша гроб верх земли и обретоша в гробе тело цало (т.е. цело) а не все». После открытия мощей архиепископ Новгородский Леонид торжественно положил мощи святой в храме святых мучеников Флора и Лавра. В тот же день получил исцеление от болезни при гробе праведницы четырехлетний сын подьячего Богдана Суворова, после чего были и другие исцеления. Эти исцеления стали основанием для канонизации святой. Святая дева Гликерия изображена на старинном образе Новгородских чудотворцев. Сверху иконы – изображение Софии – Премудрости Божией с предстоящими Богоматерью и Иоанном Предтечей, затем идут шесть рядов изображений святых Новгородской земли. Среди них в четвертом ряду – изображение преподобной Анны Новгородской, а в шестом ряду – святой праведной Гликерии. В Тихвинской церкви Московского Симонова монастыря в середине XIX века был устроен придел в честь святой Гликерии.

Святая Гликерия – дева, она из тех мудрых дев Евангельской притчи, которые собрали елей для светильников своих, чтобы достойно встретить своего Жениха Христа. Этот елей святых дел и подвигов помогли собрать предшествующие святой Гликерии жены Руси. Поэтому духовному взору образ святой праведной Гликерии раскрывается как светильник, горящий пред Богом.

Тропарь праведной Гликерии деве, Новгородской, глас

Вы́шняя красоты́ желáючи,/ нѣжняя слáсти телéсныя далéче
от себѣ отрѣнула еси́/ и, нестяжáние пáче сýетнаго мѣра
возлюбѣвши,/ áнгельское жити́е провождáла еси́, Гликéрие,
дѣво блажéнная,// моли́ Христа́ Бóга спастѣся душáм нáшим.

Перевод: *Желая вышней красоты, телесные
низменные страсти далеко от себя отринула и, возлюбив
нестяжание больше суетного мира, ангельскую жизнь ты
проводила, Гликерия, дева блаженная, моли Христа Бога о
спасении наших душ.*

Кондак праведной Гликерии деве, Новгородской, глас 3

Веселѣся, Вели́кий Нóвград, вели́кое сокровѣще стяжáв,
мóщи твоѣ, святáя прáведная дѣво Гликéрие, благодáть
исцелéний подающѣя всѣм с вѣрою и любóвию приходя́щим к
нѣм. И ны́не предсто́я с ликóм святыхъ жéн рýсскихъ пред
Престо́лом Свято́й Трóицы, моли́ся оставлéние грехóв даровáти
чтýщим святу́ю пáмять твою́.

Перевод: *Радуйся, Великий Новгород, великое сокровище
обретя, мощи твои, святая праведная дева
Гликерия, благодать исцелений подающие всем, с верой и
любовью приходящим к ним. И сейчас, предстоя с собранием
святых жен русских перед престолом Святой Троицы,
молись даровать прощение грехов почитающим святую
память твою.*

Молитва праведной Гликерии деве, Новгородской

О, святáя прáведная Гликéрие, дѣво Новгорóдская, я́ко свещá
тѣплая на свѣщнице горя́щая пожилá еси́ во слáву Христа́ Бóга
и мнóгими чудесы́ прослáвленная! Не забúди нáс, я́ко
моли́твенница нáша пред Пречѣистой Мáтерию Гóспода нáшего
Иисýса Христа́, сохрани́ ю́ных во святéй вѣре, целомúдрии и
чистотé, укроти́ враждú и злóбу дѣйством диáвола

воздвизаемую, подай мужество и крепость во искушениях. Благодать приемше исцелений, подай здравие сущим в болезнях, умоли Господа, да дарует мир граду твоему и отечеству нашему, да не оскудеет в земле нашей вера православная, испроси исправление греховного жития нашего и вечное спасение, да с тобою сподобимся прославляти в Троице славимаго Бога, Отца и Сына и Святаго Духа, во веки веков. Аминь.

Минея. Май

Святыя мученицы Гликерии

Стихиры глас 8

Подобен: Мученицы Твои, Господи:

Глоголом внимаючи, Богоблаженная, сладким/
Божественнаго Духа,/ горесть всяку плотских оставила еси
страстей/ и смертью к бессмертной славе,/ Гликерие,
преминула еси,/ Христа молящи/ всем даровати велию
милость.

Уязвися любовью твоею сладкою,/ Владыко, Гликерия/ и
горькую язв болезнь претерпевает, Слове Божий,/ темже к
неболезненному представляется наслаждению,/ яко
нескверна и нетленна. / Тоя молитвами даруй всем, Слове,/
велию милость.

Добре исповедавши Христово Имя,/ твоего Жениха,/ пред
враги беззаконными,/ законно пострадала еси Его ради,
честная,/ на уды ссекаема крепко,/ звери побеждаючи
мужески,/ и ныне молишися/ всем даровати велию милость.

Слава, и ныне, дне.

Тропа́рь, глас 4:

Агница Твоя́, Иису́се, Гликéрия, / зовет вéлиим гла́сом: / Тебе́,
Женише́ мой, люблю́, / и, Тебе́ и́щущи,
страда́льчеству́ю, / и сраспина́юся, и спогребáюся крещéнию
Твоему́, / и стражду́ Тебе́ ра́ди, / я́ко да ца́рствую в
Тебе́, и умира́ю за Тя, / да и живу́ с Тобо́ю, / но, я́ко же́ртву
непорóчную, приими́ мя, с любóвию пожéршуюся Тебе́. / То́я
моли́твами, / я́ко Ми́лостив, спаси́ ду́ши на́ша.

Кано́н, глас 8.

Песнь 1

Ирмо́с: *Во́ду проше́д, я́ко су́шу, / и египетскаго зла избежа́в, /
израи́льтянин вопия́ше: / Изба́вителю и Бо́гу на́шему пои́м.*

Го́рести мя изба́ви страсте́й твои́ми, Гликéрие, к Бо́гу
моли́твами, / я́ко да твою́ па́мять воспою́ и до́блия сла́влю
по́двиги тво́я.

Уязви́вшись любóвию Христо́вою, Крэ́стным всеору́жием
победи́ла еси́ врага́ / и победы́ прия́ла еси́ венéц, / о Гликéрие,
де́во прехва́льная!

Ка́мению приноша́ющи честь ты ка́мением побива́ют, /
взира́ющую от души́ к живóму ка́меню - Влады́це, / тебе́
дарова́вшему побéду, Богоневéсто.

Богорóдичен: Вои́стинну ро́ждши естество́м Бо́га, / и́стинно
слы́шишися Богорóдица, / вои́стинну именовáние по коему́ждо
Божéственным рождество́м, Чи́стая, нося́щи.

Песнь 3

Ирмо́с: *Небе́снаго кру́га Верхотво́рче, Го́споди, / и Це́ркве
Зижди́телю, / Ты мене́ утверди́ в любви́ Твое́й, / желáний
кра́ю, вéрных утвержде́ние, / еди́не Человеколю́бче.*

Не щит, ни копие, но крестную победу верою несумненною
приемши, / усердно возшла еси к борением / и доблим подвигом
к миродержца кознем.

Тя, Женише, желаящи, не ужасаяся смерти, Твоими
добротами наслаждаема, / горесть отлагаю, радуящися,
муку и лютая томления, - / Гликерия, страждущи, истинно
взываше.

За власы повешена и железными ноготыи стружема, / телом
болезни терпяше, наслаждение неболезненное / и Жениха
доброту прозящи всечестная ума чистотою.

Богородичен: Умерщвлена мя древле к животу, Пречистая,
паки возвелá еси / еди́на, Ипостасную Жизнь рождающая, / Ейже
приразившися, расседесе я́ве смерть враждебная.

Кондак, глас 3.

Подобен: Дева днесь:

Деву любящи и Богородицу Марию, / соблюла еси нетленно
твое девство, / любовьию же ко Господу усердствовавши, /
пострадала еси мужемудренно даже до смерти. / Сего
ради и сугубым тя, дево мученице, венцем венчает
Христос Бог.

Седален, глас 4.

Подобен: Вознесыйся:

Одеждами светло украшена священных и чудных подвигов
твоих, / якоже невеста, дево Христова, к нетленному Сего
возшла еси чертогу / и красоты Его наслаждаешися. / Но моли
спасти́ся нам от всякия нужды, / любовьию поющим тя.

Слава, и ныне, праздника.

Песнь 4

Ирмос: Услы́шах, Го́споди,/ смотре́ния Твоего́ та́инство,/ разуме́х дела́ Твоя́/ и просла́вих Твое́ Божество́.

Блаже́нную страсть Твою́ му́ченица Богому́драя
изобража́ющие претерпева́ет пове́шение и язв болéзни,
Всеси́льне.

Ка́плями кровей твои́х огонь угасе́ сýетства,/ потопле́ни же
бы́ша пото́цы многобо́жия, всеблаже́нная.

Зауше́нием ланит твои́х лица́ де́монов, му́ченице, зауши́ла
еси́,/ сокруше́ние же лица́ твоего́, я́ко прах, преле́сти истни́.

Тéло ураня́ющей твоё, ревновáвшей жити́ю безплóтну,/
па́дше, уморе́ни бы́ша Безплóтных Божество́нными манове́нии.

Богоро́дичен: Страсте́й мои́х смущéние, ко́рмчию ро́ждшая
Го́спода,/ и бу́рю утиши́ мои́х прегреше́ний, Богоневéстная.

Песнь 5

*Ирмос: Вску́ю мя отрину́л еси́/ от лица́ Твоего́, Свéте
незаходи́мый,/ и покры́ла мя е́сть чужда́я тьма, ока́яннаго?/
Но обрати́ мя и к свéту за́поведей Твои́х/ пути́ моя́ напра́ви,
молю́ся.*

Добро́тами услажда́ема, добротворите́ля Иису́са красотóю,/ в
благово́ние ми́ра Того́ востекла́ еси́ страда́ньми,/ опаля́ема
желáнием, разжигáема любóвию Того́, Гликéрие, свéтлостию.

От исто́чник спасéния почéрпши присноживóтно исцелéние,/
распали́лася еси́ жа́ждею мучéния/ и, ускори́вши, потекла́ еси́,
и, пивши, ста́ла еси́,/ упоко́ившись желáнием любве́ крайния́,
Богоневéсто.

Небе́сною пи́щею тя, му́ченице, в темни́це пита́ют А́нгели:/
пи́щи бо ми́ра и живы́х жи́зни возжелáла еси́,/ ей́же предста́
вои́стинну в рýснах, укра́шена я́звами твоего́ страда́ния.

Богорóдичен: Мáтернее дерзновéние, ёже к Сыну Твоему,
имúщи, Всечíстая,/ срóднаго промыслéния, ёже о нас, не
прéзри, мо́лимся,/ я́ко Тебé и едíну христиáне ко Влады́це
очищéние мíлостивно предлагáем.

Песнь 6

Ирмо́с: Очи́сти мя, Спа́се,/ мно́га бо беззакóния моя́,/ и из
глубины́ зол возведи́, молю́ся:/ к Тебé бо возопíх, и услы́ши
мя,/ Бóже спасéния моего́.

Я́ко со́лнце, от за́пад мýченица возсия́вши,/ просвещáет
вёрных серде́цá благодáтию/ и поपालя́ет полки́ мра́чных бесóв
заря́ми страда́ния.

Крéстными заря́ми освещáема, неразу́мия тьмы отбежа́ла
еси́,/ серде́цá же véрою вопию́щих, Гликéрие страсотéрпице,
просвети́ла еси́.

Кóжных риз тлéния совлечéся мýченица сла́вная,/ копиём
убиéна в лице́ и главú суровствóм мучáщего,/ Тебé, Христé,
даю́щему крéпость, пою́щи благодарно́.

Богорóдичен: Но́во нося́щи Отрочá,/ прéжде век Бóга,
Всенепорóчная, из Тебé воплощáся,/ не преста́й моля́щи
спасти́ пою́щая Тя.

Конда́к и йкос пра́здника.

Песнь 7

Ирмо́с: *От Иудéи доше́дше óтроцы/ в Вавило́не иногда́,/ véрою Трóическою пла́мень пéщный попра́ша, пою́ще:/ отце́в
Бóже, благословéн еси́.*

Пучи́ну неврéдно преплы́ла еси́ страда́ния/ и волну́ болéзней
премину́ла еси́ небúрно,/ во приста́нища дости́гла еси́ тíхая,/
Божéственными прохладéньми благопреплыви́ши, пою́щи:/

оте́ц на́ших Бо́же, благослове́н еси́.

Па́влова гоне́ния, Богому́драя, изобража́ющи повеле́нием мучи́тельским,/ от гра́да во град приходи́ши ча́сто, подви́зая́щихся проти́ву нача́л тьмы,/ и Вы́шний град дости́гла еси́, пою́щи:/ оте́ц на́ших Бо́же, благослове́н еси́.

В печь вве́ржена бы́вши, не опали́ся,/ и́бо на росу преложи́ огонь ю́ноши три в Вавило́не Спаси́й, пресла́вная.

Богоро́дичен: Яко одушевле́н ковче́г, прия́ла еси́ Сло́во Безнача́льное,/ я́ко свят Храм, Зижди́теля вме́стила еси́,/ я́ко престо́л огнезра́чен, но́сиши Влады́ку, Богома́ти, всея́ тва́ри.

Песнь 8

Ирмо́с: *Седмери́цею пещь/ халде́йский мучи́тель/
Богочести́вым неустовно разжже́,/ си́лою же лу́чшею
спасе́ны, сия́ ви́дев,/ Творцу́ и Изба́вителю вопи́яше:/ о́троцы,
благослови́те,/ священни́цы, воспой́те,/ лю́дие, перевозно́сите
во вся ве́ки.*

Насади́теля тва́ри ты многопло́ден виногра́д яви́лася еси́,
Гликéрие, войсти́нну,/ нося́щи страда́ния грóздя, изгнетéны,
мучени́це, точи́лы мучени́ческими,/ и умилéния вино́
пролива́ющи, ве́рою Христу́ пою́щим:/ о́троцы, благослови́те,
священни́цы, воспой́те,/ лю́дие, перевозно́сите во вся ве́ки.

По́стланым, сла́вная, о́стрым ка́мением/ терпéла еси́
порева́ния неукло́нным умóм,/ уловля́еши же блюсти́теля,/ и,
связа́вши Божéственными плени́цами и́дольския разрéшшася
льсти,/ и мучени́ка приво́диши сло́вом пра́ведно пéти:/ о́троцы,
благослови́те, священни́цы, воспой́те,/ лю́дие, перевозно́сите во
вся ве́ки.

Якоже Дани́ил заградí зверей у́ста Божéственными
пéснями,/ моли́тв твои́х, всечестна́я, огонь угаси́ла еси́,

беззаконнующих обличивши,/ телом мертвенным безсмертие
стяжала еси,/ Ангелом уподобившись, с нимиже поеши:/
отроцы, благословите, священницы, воспойте,/ людие,
превозносите во вся веки.

Богородичен: Глаголом Твоим последующе, убожаем,
Пречистая, Тя, Блаженную,/ плотию рождшую воистинну
Блаженного, во свете живущего
незаходимем,/ и Светодателя, и Жизнодавца, и Владыку. /
Егоже отроцы, благословите, священницы, воспойте,/ людие,
превозносите во вся веки.

Песнь 9

*Ирмос: Устрашися всяк слух/ неизреченна Божия
снизхождения,/ яко Вышний волею снуде даже и до плоти,/
от Девическаго чрева быв Человек. / Темже Пречистую
Богородицу, вернии, величаем.*

Ум твой, зрением к Богу услаждаемь,/ соблюдала еси себе
безболезненно, твое многострадальное тело, дево,/ егда пред
судищем уязвляема мучителей, страдала еси твердо,/
побеждаючи безтелесныя враги с телом.

Обручлася еси, нетленная дево, Рожденному от Девы
Богоотроковицы/ и принесла еси яко дар Сему, мученице,
страдание многовидными ранами, неправедную смерть. /
Темже чертога тя Небеснаго воистинну сподоби.

Имуще криле златы, сияющия зарею Духа, мученице,
возлетела еси,/ цветы украшена, Божественными
светлостьюми,/ и в самых Небесных Божественных жилищах
воистинну почила еси,/ наслаждающихся ясно обожения.

Ликуюши ныне радостно со Ангелы, пред лицем Зиждителя
твоего,/ уясняема зарями, оттуда истекающими всегда,/ но
поминай нас, верою совершающих твою память славную,/

Гликéрие, страсотéрпице прехва́льная.

Богорóдичен: Селéние была еси́ Бóжие, Невместíмага в
ложесна́ вмéщши,/ прéжде Безплóтнаго, воплощённа ужáсно
рóждши. / Егóже моли́, Чíстая, согрешéний прощёние всем
даровáти,/ véрою Тя всегда́ велича́ющим.

Преподобномúченика Мака́рия, архимандрíта Кáневскаго,
Овручскаго

НА ВЕЛИЦЕЙ ВЕЧЕРНИ

На Гóсподи, воззва́х: стихíры глас 1.

Подóбен: Небéсных чинóв:

Воспойм, лю́дие,/ честнóе житиé отца́ нашего́ Мака́рия,/
града́ Овруча́ святóе прозябéние,/ благочéстия рачíтеля,/
нечéстия же обуздáтеля,/ и томú ны́не помóлимся:/ Христá
моли́, Христú помолíся, преподобномúчениче,/ даровáти
Цéркви единомýслие,/ мир и véлию мíлость.

Явíлся еси́, óтче наш Мака́рие,/ рассу́ждения пра́вило
изря́днейшее,/ егда́, Мака́рию Вели́кому подóбся,/ вмени́л еси́
воздержáние в пи́щу сла́достную,/ нищету́ же, я́коже и той, в
богáтство вмени́в/ и вóльное уничижéние во благосла́вие,/
уго́ден Бóгу был еси́. / Сегó ráди вопи́ем ти:/ Христá моли́,
Христú помолíся, преподобномúчениче,/ даровáти Цéркви
единомýслие,/ мир и véлию мíлость.

Всю отложíв на Небеса́ наде́жду,/ вся красная́ мíра сегó в
умéты вмени́л еси́,/ Всевы́шняго же Бóга Гóспода благово́ления
ища́,/ святую́ волю́ благоговéйно исполня́л еси́. / Сегó ráди
едíн от ли́ка святых́ Бóжих явíлся еси́. / Тёмже вопи́ем ти:/
Христá моли́, Христú помолíся, преподобномúчениче,/
даровáти Цéркви единомýслие,/ мир и véлию мíлость.

Истинному благочестию обучитися желая,/ неосквернена себе от мира греховнаго сохранити тщался еси,/ убогих же, вдов и сирот помощник и заступник быти. / Сего ради раб Божий благий и верный был еси. / Темже вопием ти:/ Христа моли, Христу помолися, преподобномучениче,/ даровати Церкви единомыслие,/ мир и велию милость.

Ины стихиры, глас 2.

Подобен: Егда от Древа:

Егда узрел еси, отче Макарие,/ в земли твоей от униатов/ повреждаему святую веру Православную,/ противостал еси им/ и оплот Православия явился еси. / Сего ради изгнания многа от униатов претерпел еси. / Темже ты почитаем и ублажаем.

Егда скорби многи от еретиков приял еси,/ тогда святых апостол глаголы послушая,/ яко Богу паче, неже людем,/ повиноватися подобает,/ непреклонно в послушании Церкви пребыл еси/ и паству ты сему послушанию научал еси. / Темже ты почитаем и ублажаем.

Егда к неверным агаряном,/ убить ты ищущим,/ со крестом честным изшед,/ небоязненно пред ними стал еси,/ тогда, мечем от них усечен быв,/ течение жизни твоея праведно скончал еси. / Темже ты почитаем и ублажаем.

Слава, глас и подобен тойже:

Постом и послушанием,/ слезами и молитвою/ похоть плоти, похоть очес и гордость житейскую,/ отче Макарие, из корене посекавый,/ кончиною мученическою за Христа/ подвиги твоя запечатлел еси. / Темже и память твою любовью почитаем.

И ныне, праздника.

Вход. Прокимен дне. И чтения 3 преподобническая

На литіи стихи́ра хра́ма и преподо́бнаго, глас 8:

Дом роди́телей со благодарéнием оста́вивый,/ во оби́тель
по́стническую гра́да Овруча всели́лся еси́,/ проти́ву же ко́знем
диáвола подвиза́лся еси́/ и во́лю свою́ за враты́ сея́ оби́тели
оста́вити себе́ понужда́л еси́,/ храните́ль же твёрдый свята́го
Правосла́вия быв,/ изгна́ния мно́гаци от еретико́в понёсл еси́.

Блаже́нне Богому́дре Мака́рие,/ чи́стая твоя́ душа́/
правове́рным смы́слом сия́ющи,/ облиста́ добродéтелей
свётлостью,/ озаря́ет ве́рных исполне́ние,/ бесо́в тьму
отгоня́ющи,/ те́мже, я́ко прича́стника благода́ти невечéрняя,/
тя благоче́стно вси почита́ем, досточу́дне.

Кончи́ну же жити́я до́блественне от неве́рных агáрян приём,/
пресла́внаго чудодéйства от Бо́га сподóбился еси́. / Но моли́ за
ны, святую́ па́мь твою́ соверша́ющия,/ мир нам, па́дшим,
пода́ти,/ жити́е же на́ше испра́вите/ и черто́гов Небе́сных
сподóбити нас,/ по вели́цей ми́лости Еди́наго Человеколю́бца.

Име́я я́ко му́ченик непобедим/ ко Влады́це Христу́
дерзнове́ние благоприя́тно,/ я́ко зако́нен страда́лец
благопода́тно слы́шание Она́го,/ мольба́ми не преста́й,
досточу́дне,/ па́мь твоя́ о ве́рно пою́щих тя,/ напáстей сих
изыма́я и обстоя́ния.

Ковче́г свяще́ния моще́й твои́х ра́ка яви́ся,/ цвет исцеле́ния
испуща́ющи,/ и, я́ко река́, нелóжных дарова́ний испо́лнена,/
врачевство́ безме́здно,/ из нея́же почерпа́ем здра́вие
присноживо́тно,/ приходи́щи ве́рно, му́чениче сла́вне,/ в тебе́
вои́стинну чу́днаго Бо́га сла́вяще.

Сла́ва, глас то́йже:

Прииди́те, свяще́нных собо́ри/ и правосла́вных исполне́ние,/
прииди́те, мона́хов совокупле́ние,/ и вни́дите, ра́дующеся, в
це́рковь Бо́га на́шего,/ чудотво́рную ра́ку преподо́бнаго отца́

Мака́рия обы́мем ра́достно,/ я́ко чуде́с сокро́вище
неотъе́млемо,/ и, честны́я егó мо́щи любо́вию лобыза́юще,/
разлі́чных недуг свободі́мся/ и душа́м спасе́ние прие́млем,
вопи́юще ему́:/ о всеблаже́нне о́тче Мака́рие,/ моли́ Преблага́го
Бо́га на́шего/ дарова́ти стране́ на́шей на враги́ побе́ду/ и спасти́
ду́ши на́ша.

И ны́не, Богоро́дичен, глас то́йже:

На Него́же Херуві́мы зре́ти не мо́гут,/ Сего́ ма́терски на
объя́тиих носі́ла еси́, Чи́стая;/ тем Тя, я́ко Херуві́м
Сла́внейшую,/ во гла́сах пе́ний велича́ем/ и, припа́дающе,
зове́м:/ моли́ Сы́на Твоего́ и Бо́га на́шего/ за непотре́бныя рабы́
Твоя́.

На стихо́вне стихи́ры, глас 5.

Подобен: Ра́дуйся:

Ра́дуйся, уго́дниче Хри́стов Мака́рие,/ ум влады́ку на стра́сти
па́губныя поста́вивый,/ во е́же плоть неудо́бопокорі́вую ду́ху
порабо́тити. / Тем и мы се́рдцем смире́нным,/ к тебе
припа́дающе, просі́м/ ко одолева́нию страсте́й твоея́
по́мощи/ и в ско́рбех благоду́шия.

Стих: Пра́ведник, я́ко фи́никс, процвете́т,/ я́ко кедр, і́же в
Лива́не, умно́жится.

Ра́дуйся, уго́дниче Хри́стов Мака́рие,/ ду́шу бо твою́ от
грехо́вныя неправды очі́стив,/ увещáл еси́ лю́ди преобі́дети
сла́дкая,/ в любви́ же нелицеме́рней с боя́щимися Бо́га жи́ти. /
Сего́ ра́ди мно́гия от прегреше́ний отврати́в,/ к жити́ю
благоче́стному наста́вил еси́.

Стих: Наса́ждени в до́му Госпо́днем,/ во дво́рех Бо́га на́шего
процвету́т.

Ра́дуйся, уго́дниче Хри́стов Мака́рие,/ о́браз пра́ведныя

жизни в себе явивый,/ обхождение бо ангельское и плач
радостотворный,/ кротость боголюбезную,/ любовь же
милующую молитвою стяжал еси. / Тем к тебе, яко дивному
угоднику Божию, припадающе, просим:/ молися Господеви/
мир миру даровати/ и душам нашим велию милость.

Слава, глас 7:

Христа вселив в душу твою, отче Макарие,/ Источника
жизни,/ нравы благими процвел еси. / Тем моли Его
благостыню/ ниспослати нам помощь/ во еже страсти многия,
от юности нас борущия, одолети/ и Господеви работати.

И ныне, Богородичен, или праздника.

Тропарь, глас 4:

Христу, нас ради с Небес сошедшему,/ последовал еси в
подвизех твоих,/ Макарие, отче наш. / Егоже моли о нас,
ублажающих тя,/ прощение прегрешений даровати нам,/
любвию же и смирением сердца наша озарити/ и спасти души
наша.

Ин тропарь, глас тойже:

Божественным желанием весь сам себе от юнаго возраста
Господеви возложив,/ явился еси светильник светлый граду
твоему,/ поучая всех истинней вере и житию богоугодному,/
священномучениче Макарие, Овручская похвало. / Сего ради,
яко агнец непорочный, гонимый от распрелюбивых врагов,/
возшел еси во обитель Каневскую,/ идеже, яко пастырь
добрый, душу твою положил еси за овцы твоя. / И ныне ко
всечестней раце многоцелёбных мощей твоих/ мы, грешнии, со
умилением притекающе,/ дар исцеления приемлем,
многострадальне:/ ты бо присно источаеши болящим здравие,
печальным утешение/ и всем, чтущим тя, всякое исполняеши
требование,/ моляся Христу Богу спастися душам нашим.

Ин тропáрь, глас 8:

Ко всечестнѣй ра́це многоцелѣбныхъ мощѣй твои́х,/ преподобномучениче Мака́рие,/ мы, грѣшнии, притека́юще, дар исцелѣния приѣмлем:/ ты бо при́сно источа́еши боля́щим здравіе, печальнымъ утешѣние/ и всех, чту́щихъ тя, всякое исполня́еши трѣбование,/ моля́щеся Христу́ Бо́гу спасті́ся душáм на́шим.

НА УТРЕНИ

На Бог Господь: тропáрь прáздника, дважды. Сла́ва, свята́го. И ны́не, прáздника.

На 1-м стихослóвии седáлен, глас 7:

Пáстырскому худóжеству незлóбием обучи́вся,/ отѣчески пáству твою́ научáл еси́ стра́ху Бо́жию и е́же познáти речѣнное:/ да не хвáлится премудрый премудростию своѣю,/ и да не хвáлится си́льный си́лою своѣю,/ и да не хвáлится богáтый богáтствомъ сво́им,/ но о сем да хвáлится хваля́йся,/ е́же разумѣти и знáти Гóспода/ и творі́ти суд и прáвду посреде́ земли́.

Сла́ва, и ны́не, Богородичен:

Но́сиши вся Нося́щего и дои́ши всемъ пи́щу Даю́щего:/ вѣлие и стра́шное, е́же пáче ума́, Твое́ та́инство,/ ковчѣ́же честны́я свята́ни, Дѣво Богородице,/ тем Тя вѣрно ублажа́ем.

По 2-м стихослóвии седáлен, глас 4:

Сокрóвища вѣка сегó со тцáнием оста́вил еси́,/ Небѣсная сла́достныя свѣтлости ища́, óтче Мака́рие,/ тѣмже и слы́шиши от Гóспода:/ о ма́ле был еси́ вѣрен и над мно́гими тя поста́влю,/ вни́ди в ра́дость Гóспода твоегó.

Сла́ва, и ны́не, Богородичен:

Чи́ни а́нгельстии, Пречи́стая, ны́не немóлчно Твоё
Рождество́ почита́ют,/ в чину́ бо сто́ят, взира́юще,/ весéлия Егó
насыща́ющесея, и Тя, Богороди́цу, непреста́нно велича́ют.

По полиелéи седа́лен, глас 6:

Скóрби, изгна́ния и напа́сти терпели́вно понёсл еси́, óтче
наш Мака́рие,/ крестоноше́ния за́поведь соблюда́я;/ и ны́не со
Безплóтными в весéлии сра́дуяся,/ моли́ся о нас,
честну́ю и свяще́нную па́мь твою́ соверша́ющих.

Сла́ва, и ны́не, пра́здника

По 50-м псалме́ стихира, глас 6:

Проси́я днесь па́мь тво́я, Мака́рие многострада́льнее
созыва́ющи нас, празднолю́бцев,/ ко благохвалéнию и сла́ве
Христá Бóга на́шего,/ те́мже и притека́юще к ра́це мощей
твои́х,/ исцелéний дарова́ния прие́млем/ и венча́вша тя Спа́са
Христá/ воспева́ем во ве́ки, непреста́нно сла́вляще.

Кано́н пра́здника и преподобному́ченика Мака́рия, глас 5,
его́же краегранéсие: Мака́рия уго́дника па́мь честну́ю пою́.

Песнь 1

Ирмо́с: *Спаси́телю Бóгу,/ в мо́ри лю́ди немóкрыми нога́ми
наста́вльшему/ и фара́она со всевоинством потопльшему,/*
Тому́ Единому́ по́им, я́ко просла́вися.

Мака́рия честну́ю па́мь ка́ко воспою́, грéшен сый и устне́
нечи́стыя имы́й?/ Но помози́ ми сиé соверши́ти, Христé,/
прези́рая моя́ прегрешéния и подава́я сло́во усто́м мои́м.

Ада́мова зла́го нра́ва,/ непослуша́нием кля́тву ми́рови
навéдшаго, бе́гая, Мака́рие óтче святы́й,/ от мла́да вóзраста
послуша́нию обуча́тися тща́лся еси́.

Ко хра́му Бóжию, óтрок сый, приходи́я,/ моли́твою же и

благодáтию церкóвною освящáяся,/ в жилище Гóсподу себе
очищáл еси́.

Богорóдичен: Се вре́мя настá моего уны́ния,/ востáни,
Пречи́стая Влады́чице, и пода́ждь ми ру́ку,/ Ты бо мир
Божéственнаго весéлия испóлнила еси́.

Ин канóн свята́го, глас 4.

Песнь 1

*Ирмо́с: Мóря чермну́ю пучи́ну/ невла́жными стопáми/
дрéвний пешешéствовав Изра́иль/ крестообра́зныма
Моисéовыма рука́ма/ Амалíкову си́лу в пусты́ни победíл
есть.*

Свет от Сvéта, Христé Бóже,/ от Отца́ прéжде век
рождéйся/ и искони́ Сый со Отцém и Дúхом,/ мрак души́ моея
отгна́в, озари́ ум мой, молю́ся,/ я́ко да возмогú пéти Твоего́
угóдника, Мака́рия свящéннаго.

Богáтыми сия́нии Дúха облия́й/ светонóсный сей и честный
пра́здник твой чтúщия,/ страстéй мглы избáви и напáстей,/
преподобномúчениче Мака́рие.

Мúчеников свéтло обогати́л еси́ благослáвие Божéственное,/
пáстырскими укра́шся добрóтами/ и обагри́в крóвию
свящéннаго страдáния твоего́ одея́ние, Богоблаже́нне.

Разори́в вра́жия многоплетéнныя кóзни úзами страдáний
твои́х,/ неде́йственна сего́ повер́гл еси́ на зéмлю,
Мака́рие,/ и нога́ми твои́ми попрáл еси́.

Испóлнен сый благодáти, испóлнен и рáзума Бóжия,/ имéл
еси́ в тебе́ живу́щую Дúха Божéственную си́лу, Богомúдре/
ея́же ра́ди, я́ко со́лнце, просия́л еси́, просвещáя вéрныя.

Богорóдичен: Естество́м Содéтеля родила́ еси́,/ нас

обожившаго паче ума соединением истинным, Богородице Пресвятая,/ Егже прилежно моли просветити поющая Тя.

Песнь 3

Ирмос: *Силою Креста Твоего, Христе,/ утверди мое помышление,/ во еже пети и славити/ спасительное Твое Вознесение.*

Аще не Господь созиждет дом, все трудися зждушии. / Сим глаголом псалмопевца последуя, отче Макарие,/ юностное самонадеяние отлагая,/ помощи Божия в делех и подвизах зыскал еси.

Ревность духовную от юности показуя,/ едину от первейших добродетелей исправляти понуждал еси себе,/ еже языка обузданием осуждения и празднословия уклонитися.

Иисуса, Бога, во плоти являшагося/ и в доме Иосифа древодела труждавшагося, воспоминая,/ и сам, отче Макарие, тело твое труды утомлял еси.

Яко юностных похотей победитель быти желая,/ соблазнов мира прелюбодейнаго прилежно уклонялся еси, отче Макарие.

Богородичен: От всякаго искушения соблюди к Тебе прибегающих, Богородице,/ упование наше.

Ин

Ирмос: *Не мудростию, и силою, и богатством хвалимся,/ но Тобю, Отчею Иностасною Мудростию, Христе,/ несть бо свят, паче Тебе, Человеколюбче.*

Крепость ти дает Христос - Великий Страстоположник,/ погубити прелесть и посрамити врага,/ хвалящаяся безстыдно и суетно свирепеющего.

Просвещен измлада разум имел еси/ и даже до старости и

престарения, Богоносе, Богу угождая,/ оттуду славу получил еси.

Посекл еси прелести терние мечем духовным,/ Христовы веры плод нелестно принёсл еси, всеблаженне, стори́чный -/ болезни твоя Владыце твоему́.

Твоя красная явственна, преподобне, имел еси но́ги,/ мучения к стезя́м ступа́ющия свѣтло/ и главы вра́жия сокруша́ющия, Мака́рие многострада́льне.

Богородичен: Избави мя от всякаго прилога сопротивнаго, Ма́ти Де́во Всечы́стая,/ и се́рдце моё просвети́, ве́рою Тя сла́влящаго, Всенепоро́чная.

Ин конда́к, глас 2:

По́стническое и равноа́нгельное жити́е твоё/ страда́льческими уясни́л еси́ по́двиги/ и А́нгелом совсе́льник, Богоблаже́нне, яви́лся еси́, Мака́рие,/ с ни́миже Христу́ Бо́гу моля́ся не преста́й/ о всех нас.

Ин и́кос:

По́стников свѣтлую добро́ту, Це́ркве Христо́вы утвержде́ние,/ ны́не Мака́рия восхва́лим:/ но́вый бо столп о́гнен яви́ся,/ попаля́я главы ерети́чествующих, ве́рных же просвещая́ ду́ши,/ в ве́ре пра́вей в Божѣственный град Вы́шний Иерусали́м,/ я́коже друго́го Изра́иля, вводя́,/ к нему́же согла́сно вопие́м:/ всеблаже́нне о́тче,/ не забу́ди Христу́ моля́ся непреста́нно о всех нас.

Седа́лен, глас 4:

Мужа́тися и потерпе́ти Го́спода, я́коже учи́т псаломник⁴¹, подви́заяся,/ терпе́нием и ве́рою ко́зни бесо́вския побежда́л еси́, о́тче Мака́рие,/ тем и благода́ть от Христа́ прие́м, чуде́с дея́ния явля́еши пресла́вно. / Сего́ ра́ди вопие́м ти:/ моли́

Христá Бóга прегрешéний оставлéние даровáти/ пою́щим
священную пáмьять твою́.

Слáва Отцú, и Сы́ну, и Свято́му Дúху:

Пóстнически лука́ваго попра́в, страдáльчески, мýчениче
Христóв, прослáвился еси́,/ претерпéв мýжески совершéнным
умóм,/ тёмже причтáлся еси́ ликóм
мýченическим/ и вéчнующее цáрство стяжáл еси́,/ помяни́ нас,
совершáющих вéрою пáмьять твою́.

И ны́не, Богорóдичен:

Попечéньми житéйскими и молвóю многомятéжною
побеждáем и грехми́ отягчáем,/ к Тебé, Благáя Влады́чице,
прибегáем, моля́щеся:/ страстéй нáших грехóвных умири́
смущéние/ и Вы́шняго причáстия сподóби нас,/ благочéстно
покланя́ющихся всесвятóму рождествú Твоемú.

Песнь 4

Ирмо́с: *Услы́шах слух си́лы Крестá,/ я́ко рай отвéрзеся
им,/ и возопíх:/ слáва си́ле Твое́й, Гóсподи.*

Умножéние печáлей и молвы́ житéйския,/ с жízнию бра́чною
соединéнная, зря, óтче Мака́рие,/ житиé мона́шеское избрáл
еси́.

Гóспода Еди́наго знáти/ и пáче Егó ни ко еди́ному от человек
любóвию прилеплáтися,/ живóт же свой в Бóзе от людéй
сокры́ти искáл еси́, óтче,/ мона́шества и́го восприéмый.

Отцá Небéснаго умоля́я о е́же насúщных потреб́ное даровáти
тебé,/ о земнéм богáтстве и стяжáнии, óтче, небрéгл еси́.

Добродéтельми дéвственныя чистоты́,/ постá же и бдéния
пóдвиги телéсныя испрáвил еси́, óтче.

Богорóдичен: От воста́ющих на мя напáстей гóрько,/ спаси́

мя, Мати Господа моего Пренепорочная.

Ин

Ирмос: Вознесена Ты видевши Церковь на Кресте,/ Солнце Праведное,/ ста в чине своем,/ достойно зывающе:/ слава силе Твоей, Господи.

Превознесеннаго державою нечестия гордаго мучителя/ ко Владыце Божественными возрени разразил еси, зывая:/ слава силе Твоей, Господи.

Страдалец законен, болезнями по благочестии обложився,/ явился еси, пребогате,/ мучителей суровства не ужасаяся.

Шествия твоя, Духом Божественным идуща, запяша шествия лукаваго/ и путь прав многим явися.

Твердым умом беззаконующему сопротивлялся,/ мучения венец приял еси,/ мужески пострадав, священне.

Богородичен: Отягчена сном уныния,/ к покаяния утру мя Твоею неусыпною молитвою, Владычице, воздвигни,/ моля Сына Твоего,/ и спаси мя, Единая Спаса рождающая.

Песнь 5

Ирмос: Утреннююще, вопием Ти:/ Господи, спаси ны,/ Ты бо еси Бог наш,/ разве бо Тебе, иного не знаем.

Ничтоже от жития потребных вещей искати тщался еси,/ но сия молитвою со благодарением от Бога испрошати навикал еси,/ всем живот, и дыхание, и вся подающего.

И ближних, научити их молитве, просивших тя,/ сию и исполнати рассудительно наставлял еси,/ в сердца своем молитве Господней - Отче наш - поучашеся.

Ко Господу, по псаломнику, рuce простирал еси,/

исповѣдаяся Емѹ о праведныхъ судѣхъ Егѹ.

Аще в согрѣшеніе нѣкое впасти тебѣ видѣл еси,/ покаяніе
сладкое показуя,/ немощь и вину твою Господа отпустити тебѣ
сердечно умолял еси.

Богородичен: Имѹще Тя стѣну необориму,/ искушеній
же и печалей избавляемся, Пречистая.

Ин

Ирмос: Нечестивии не узрят славы Твоея, Христѣ,/ но мы
Тя, Единородне,/ Отческия славы Сіяние Божества,/ от
нощи утренююще,/ воспѣваем Тя, Человеколюбче.

Мученическими венча почестыи постническими твоя труды
истинно, преподобне Макарие,/ Подвигоположник Един Бог
наш,/ на убійцы укрепивый тя.

Нога твоя ста пророчески, мучениче, на правотѣ,
непрестанным мудрованіем подпинаючи многокѹзненнаго,
стезями мученія удобряемая.

Струями страдальческими кровей твоих/ потопил еси море
безбожия,/ реки же исцеленія, Макарие, источил еси.

Преподобен в преподобныхъ показался еси, славне,/ и, в
мученицехъ свѣтло чудно пострадав,/ борителя победил еси,
Макарие чудне.

Богородичен: Зачѣнши, родила еси Бѹга Еммануила на
обновленіе человеком,/ Пресвятая Чистая, плоть бывша,
Егоже моли присно спасти души наша.

Песнь 6

Ирмос: Обиде мя бездна,/ гроб мне кит бысть,/ аз же
возопих к Тебѣ, Человеколюбцу,/ и спасе мя десница Твоя,
Господи.

Па́стырскаго служэ́ния дар от Ду́ха Свята́го приём,/ трудоло́бно возде́лывал еси́ моли́твою о па́стве твоёй/ и поуче́нии оте́ческими.

Апо́столу Па́влу подража́л еси́,/ па́ству твою́ пока́йнию и ве́ре в Го́спода Иису́са/ науча́л еси́, о́тче Мака́рие.

Мы́сльми прельсти́тельными лука́ваго врага́ обольсти́ти пасо́мых твои́х и́щущаго,/ сего́ умы́шления зло́бныя им раскрыва́л еси́.

Яко Па́вел апо́стол, не себе́ пропове́дал еси́,/ но Христа́ Иису́са Го́спода,/ себе́ же раба́ па́сты твоёя́ помышля́л еси́ Иису́са ра́ди.

Богоро́дичен: Иже нра́вом прельще́н есмь,/ без отве́та сый, Богоро́дице зову́:/ вся́ческих мя изба́ви зол.

Ин

Ирмо́с: Пожру́ Ти со гла́сом хвале́ния, Го́споди,/ Це́рковь вопи́ет Ти,/ от бесо́вския кро́ве очи́щися/ ра́ди ми́лости от ребр Твои́х/ исте́кшею Кро́вию.

Исто́чая твой медото́чный язы́к уче́ния медото́чная,/ го́рести безбо́жия вои́стинну изба́ви/ благопоко́рно тебе́ притека́ющия, му́чениче Мака́рие.

Пото́цы кровей твои́х, му́чениче,/ му́тных беззакония пото́ков и рек безбо́жия ле́стныя и лука́выя изсуши́ша струи́,/ исцеле́ний же ве́рных неизчерпа́емая пучи́на яви́шася.

Вы́шший страсте́й и мук быв,/ плоти́ отсече́ния претерпе́л еси́, сла́вне,/ Христа́ бо Помо́шника и Содо́теля имёл еси́ Споспе́шника.

Све́том благода́ти озаря́емь, страстоте́рпче премудре,/ невозврати́ шествовал еси́ путе́м, вводя́щим к Вы́шнему

Иерусалиму,/ Святы́й бо Дух наста́ви тя,/ обита́й в се́рдце твоём, Мака́рие.

Богоро́дичен: Свята́го святы́х неизрече́нно родила́ еси́,
Пресвята́я Де́во,/ ве́рныя при́сно
освяща́ющаго/ и му́ченическа́я ли́ки со А́нгелы
совокупившаго.

Конда́к, глас 4:

Нетле́нною красото́ю смире́ннаго жити́я твоего́/ Бо́га на
земли́ просла́вил еси́/ и Божество́нныя ве́ры чистоту́/
сохраня́ти лю́ди научи́л еси́,/ страда́льческими же по́двиги
кончи́ну прие́м,/ от Бо́га просла́влен яви́лся еси́,/
преподобному́чениче Мака́рие, о́тче наш.

Икос:

Сокрове́нную в Бо́зе чистоту́ жити́я твоего́ ка́ко пове́дати
мо́жно есть,/ но на моли́твы пра́ведника, я́же суть моли́твы
твоя́, наде́ющесея,/ те́ми ве́лию ми́лость от Го́спода низпосла́ти
нам про́сим,/ преподобному́чениче Мака́рие, о́тче наш.

Песнь 7

Ирмо́с: *В пещи́ о́гненной/ песносло́вцы спасы́й о́троки,/*
благослове́н Бог/ о́тец на́ших.

Терпе́нием и пожда́нием лю́ди удиви́л еси́/ и бесо́вския
злохи́трости потреби́л еси́, благода́тию Бо́жиею.

Ча́шу жити́я Твоего́, Го́споди, пи́ти подвиза́вшагося,/
Мака́рия преподобному́ченика нетле́нием и чуде́сы просла́вил
еси́.

Ева́нгельски блаже́нства наслажда́ешися, благоче́стно,
Мака́рие, поживи́/ и напа́сти и изгна́ния от ерети́ков понёсл
еси́.

Богорóдичен: Без ума себе всяческими поработивша паденьми, Богорóдице, вопию:/ мольба́ми Твои́ми подаждь ми свобóду, Всепéтая.

Ин

Ирмо́с: *В пещи́ авраа́мстии о́троцы перси́дстей,/ любóвию благочéстия пáче,/ нéжели пла́менем, опаля́еми, взыва́ху:/ благословéн еси́ в хра́ме сла́вы Твоея́, Го́споди.*

С Вы́шними ликостоя́нии, я́ко мученик, раду́ясь, лику́еши, блаже́нне,/ на Небесéх и воспева́еши, веселя́ся:/ благословéн еси́ в хра́ме сла́вы Твоея́, Го́споди.

Преукра́шен Божéственною сла́вою и благода́тию, мучениче страсотéрпче,/ сия́еши светови́дно и просвеща́еши зову́щия:/ благословéн еси́ в хра́ме сла́вы Твоея́, Го́споди.

Пáче естества́ просвещéнием, Мака́рие, ум просвети́в твой,/ б́удущих, блаже́нне, знáнием обогати́лся еси́, Влады́це зовы́й:/ благословéн еси́, Бо́же о́тец на́ших.

Благода́ть свы́ше исцелéния приéм,/ недúги отъéмлеши, мучениче,/ и лука́выя отгоня́еши дýхи, вопия́:/ благословéн еси́, Бо́же о́тец на́ших.

Богорóдичен: От Дéвы Нетлénныя пáче естества́ рожда́ется Сло́во,/ Иже слóвом вся содева́яй, безсловéсия хотя́ изба́вити вóльное славослóвлящия Того́ снíтие.

Песнь 8

Ирмо́с: *Из Отца́ прéжде век рождéннаго Сы́на и Бо́га/ и в послéдняя лéта воплощённаго от Дéвы Мáтере,/ священницы, по́йте,/ лю́дие, превозносите́ во вся вéки.*

Стра́сти Христо́вы, о́тче Мака́рие, воспомина́я,/ страда́льческими по́двиги по́стническое житиé твоé уясни́л

есї.

Телесныя мѹки от неверных агарян прияти уготовавыйся,/ со крестом Божественным к ним изшел есї.

Ничтоже предпочитати паче любве Христовы евангельски научився/ и жизнь свою за Христа положил есї.

Ум твой Небеснаго блаженства надеждою озарив/ и благодатию в подвиге утвердився,/ мучения путь скончал есї.

Богородичен: Яко рождшая Творца и Царя всяческих,/ Богородице Всенепорочная, Чистая,/ Ты мя избави всякаго сквернаго согрешения.

Ин

Ирмос: Руце распростер, Даниил/ львов зияния в рове затче;/ огненную же силу угасиша,/ добродетелию препоясавшися,/ благочестия рачители, отроцы, зывающе:/ благословите, вся дела Господня, Господа.

Омрачил есї все вражие неистовство, славне,/ и борения, неотъемлемою силою Христа облечен,/ и, победоносец быв, мучениче Макарие, вопиял есї:/ благословите, вся дела Господня, Господа.

Чудес твоих множество паче ума дарования, яже тебе подаде Христос,/ всем показует славу и благодать исцеления,/ яже паче слова яве твою благодать проповедует нам, вопиющим:/ благословите, вся дела Господня, Господа.

Немилостивно твою главу враг сокруши,/ но Бог тя во высочайших венцем венча победительным, венечниче многострадальне,/ славо мучеников и всех преподобных.

Радуйся, страдальцев истине;/ радуйся, удобрение веры и украшение;/ радуйся, пресветлый мучеников светоносче,/ иже

лесть разоривый страданием твоим/ и свет просиявый миру,
Макарие преподобне и премудре.

Богородичен: Се вси роди, Отроковице, якоже прорекла еси,
Тя убожают, Бога Блаженного рождшую,/ блаженный
содевающего, иже повелением Его последующия
верою и вопиющия:/ благословите, вся дела Господня, Господа.

Песнь 9

Ирмос: *Тя, паче ума и словесе Матерь Божию,/ в лето
Безлетнаго/ неизреченно рождшую,/ вернии, единомудренно
величаем.*

Юдоль земную прошед,/ Небеснаго блаженства, отче,
достигл еси.

Пение подвиг твоих от нас, недостойных, прими,
Макарие,/ и греховныя нищеты наша не возгнушайся.

О, како грехи многими тяжце обременихомся,/ о, како
таланты, от Бога прияты, окаянне расточихом!/ Но не
лиши и нас, грешных, твоего заступления, Макарие, отче наш.

Южский предел страны Русския, тебе присный, отче
Макарие,/ от искушений и бед сохрани.

Богородичен: Яко Мати Божия, моли из Тебе рождагося
Господа Бога и Царя,/ еже избавится всякаго прещения/ и
лукаваго обычая Твоему рабу, Чистая,/ на Тя надеющемуся из
чрева моея матери, Владычице.

Ин

Ирмос: *Камень нерукосечный/ от несекомыя горы, Тебе,
Деве,/ краеугольный отсечеса,/ Христос, совокупивый
разстоящая естества. / Тем, веселящися, Тя, Богородице,
величаем.*

Предстоя́ у Престо́ла всех Влады́ки, Боговѣдче Мака́рие,/ творя́щим честное́ твоё пра́зднество здра́вие да́руй/ и гра́ду на́шему изба́вится от напа́стей и бед,/ побѣду странѣ на́шей на протѣвныя врагѣ́ испроси́ моли́твами твои́ми.

Моле́ний и пе́ний гла́сы услы́ши, Богоно́се о́тче Мака́рие,/ в ве́ре же и любви́ лю́ди утверди́/ и оте́чества побори́ врагѣ́, о́тче, вою́ющия на ны,/ свѣ́ше благода́тию покрыва́я хва́лящия тя.

Пою́ще, моли́м тя приле́жно:/ о Це́ркви помолѣ́ся, Кресто́м побѣды дарова́ти,/ правосла́вной ве́ре крѣпость на е́реси враго́в да́руй моли́твами твои́ми,/ нам же спасѣ́ние и мир ми́ру в твоѣ́й па́мяти, Мака́рие.

Страну́ на́шу от вся́ких бед защити́,/ богозданны́й Правосла́вия щите́, преподобномучени́че Мака́рие,/ во благоче́стии церквѣ́й Бо́жиих благостроѣ́ние даждь/ и свѣ́ше Небе́сную по́мощь.

Богоро́дичен: О Пресвята́я Влады́чице Богоро́дице,/ не йма́мы ины́я по́мощи, ра́зве Тебе́,/ моли́ся Сы́ну Твоему́ и Бо́гу на́шему с преподо́бным Мака́рием,/ да соблюде́т и сохранѣ́т страну́ на́шу неруши́му/ и да спасѣ́т ны, Тя велича́ющия.

Светилен:

Овруча́ благо́е воспита́ние, Мака́рия свята́го восхва́лим вси,/ я́ко ве́ры непоро́чныя испове́дника,/ я́ко благоче́стия столпа́/ и я́ко моли́твенника те́плаго о душа́х на́ших.

Сла́ва Отцу́, и Сы́ну, и Свято́му Ду́ху:

Све́тило, нам просия́вшее в послѣ́днее вре́мя,/ просвети́ ны, тво́я певцы́, святы́й преподо́бне Мака́рие,/ и моли́ Го́спода за ны, чту́щия па́мять твою́.

И ны́не, пра́здника.

На хвалітех стихіры глас 8:

О, пресла́внаго слы́шания!/ Господь всех и Царь міра,/ Емуже со страхом служат а́нгельская во́инства,/ лица своя́ закрыва́ющая,/ на вѣчери ученико́в Свои́х но́зе умыва́ше. / Егóже уничиже́ния о́бразу послѣдуя, Мака́рие святы́й,/ нача́льства духо́внаго са́ном облечѣн,/ я́ко послѣднейша и ме́ньша себѣ имѣти подви́заяся,/ ева́нгельски па́стве своѣй служа́ше.

О, бла́гости Бо́га на́шего!/ Ко бли́жним состра́стие,/ а́ще и ма́ло быва́ет,/ а́ще и в ча́ши студѣныя воды́ пода́ние показу́ется,/ награ́ды своея́ у Го́спода не погубля́ет. / Ёже воспомина́я, Мака́рий святы́й/ ницелю́бие стяжа́ти/ и в печа́лех и напáстех сущія́ утеша́ти подви́зашеся.

О, тѣхости безстра́стныя!/ Ско́рби и напáсти от еретико́в подъя́мля,/ Мака́рий святы́й незло́бие и братолю́бие сохраня́ше,/ ко враго́м доброжелáтелен быва́я.

О, чудес́ мно́гих!/ Послуша́ние и смире́ние свята́го Мака́рия,/ Пра́ведный Судия́ на земли́ превозно́сит,/ нетле́нием и чудесы́ разли́чными/ уго́дность пред Ним моли́тв егó показу́я.

Сла́ва, глас то́йже:

Не возмо́гут словеса́ на́ша/ твои́х добродѣтелей воспѣти,
Мака́рие,/ но сокруше́нным се́рдцем к тебѣ припа́дающе,
про́сим,/ е́же моли́тися Го́сподеви/ умири́ти мир и спасти́ ду́ши на́ша.

И ны́не, Богородичен или пра́здника.

Славосло́вие вели́кое, ектений и отпу́ст.

На Литургии́ служба́ преподо́бническая.

Моли́тва

О преслáвный преподобномúчениче Мака́рие, скóрый помóщниче и тéплый застúпниче всех, притека́ющих к тебе́, предста́тельством своим пред Го́сподом умоли́ Спа́са на́шего, да обратит́ дýши на́ша к покая́нию и исправлéнию, да дáрует мир отéчеству на́шему и всей земл́и и да помóжет всем нам твéрдыми бы́ти в véре Правослáвней и дéлех блаѓих, да отженéт от нас дух злóбы и лука́вства и братолýбие вселит́ в нас, и да принóсим во всем жити́и на́шем плоды́ духо́вныя: любóвь, бла́гость, милосéрдие, véру нелицеме́рную, крóтость и воздержáние, и да, распя́вше на земл́и плоть на́шу со страстьми́ и похотьми́ и дýхом живúще и ходя́ще, сподóбимся ж́изни вéчныя в вéце грядúщем, и, ра́йския сла́дости пр́сно наслажда́ющесея с тобо́ю и со все́ми святы́ми, прослáвим Отца́, и Сы́на, и Свята́го Дýха, ны́не, и пр́сно, и во вéки векóв. Амíнь.

Святы́я пра́ведныя дéвы Гликéрии, Новгородския

Тропа́рь, глас 8:

Вы́шняя красоты́ желáющи,/ н́жняя сла́сти телéсныя далéче от себе́ отр́нула еси́/ и, нестяжáние па́че сýетнаго м́ра возлюб́ивши,/ а́нгельское житиé провожда́ла еси́, Гликéрие, дéво блаже́нная,/ моли́ Христа́ Бо́га спаст́ся душáм на́шим.

† **ВИЖТЕ ОЩЕ**

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

**ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА
ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА
БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА**

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗАТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО